

Eszterházy Károly Főiskola
Tanárképzési és Tudástechnológiai Kar
Médiainformatika Intézet, Informatika Tanszék

**A blogok alkalmazása a könyvtári
munkában és a tájékoztatásban**

Konzulens: Zsoldos Marianna

Készítette: Hubay Miklós
Informatikus könyvtáros szak
2009

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	1
1. Bevezetés.....	2
2. A blog.....	4
2.1 A blog definíciója, kapcsolódó alapfogalmak	4
2.2 A blogok tipológiája.....	6
2.3 A blog története	8
2.4 A blogszolgáltatók megjelenése	9
2.5 Blogindexelő oldalak, blogkeresők.....	10
2.6 Az RSS-technológia.....	11
2.7 A blogok felépítése, technikai részletei, a blogalkotás folyamata.....	12
2.8. A blogvilág szakmai rendezvényei	15
2.8.1 Blogversenyek.....	16
2.9 Egy különleges műfaj: a blogkönyv (blook)	18
3. A blog könyvtári alkalmazásának lehetőségei	20
3.1 A könyvtári blogok helyzete a világban.....	22
3.2 A könyvtári blogok magyarországi helyzete	24
3.2.1 Első lépések – külső szolgáltatók.....	24
3.2.2 A KLOG létrejötte – és sikere	27
3.2.3 Néhány jelentősebb liblog	28
3.2.4. Könyvtári és szervezeti blogok	31
3.3 A könyvtári blogok alkalmazása a tájékoztatásban	36
4. Összefoglalás.....	37
Felhasznált irodalom.....	40
Blogjegyzék.....	44
Névmutató	46

1. Bevezetés

„A blog szelep, a blog sziget, a blog játszótér” – mondta egy bloggerlány, Judit (becenevén Combfix), a 2005-ben rendezett Golden Blog-verseny közönségdíjas versenyzője.¹ Ez a hármas definíció valóban igen sokat mond az információs társadalom ezen, idén már a tizenhetedik születésnapját² ünneplő műfajáról. A blog az érzések, gondolatok szelepe, olyan csatorna, melyen keresztül a hétköznapi tapasztalatai, terhei, feszültségei levezethetők, a közhiedelemmel ellentétben azonban a naplózás elektronikus formájának nem feltétele, hogy a leírt tartalom bármilyen nyilvánosság elé kerüljön. Ezt a szelepet tehát a szerző elsősorban önmaga számára nyitja meg, és saját maga dönti el, mit ír le és ezt mekkora célközönségnek szánja. Éppen ezért a blog sziget is, alkotójának magánszigete. Egy sűrűn látogatott, bejegyzésekkel gazdagított oldal azonban, az allegorikus fogalmazásnál maradva, inkább emlékeztet egy nyüzsgő nagyvárosra, mint az óceán közepén árválkodó, magányos szigetre. A blog ugyanis nem magában áll a világhálón. Több ezer, több tízezer felhasználó írja ma is aktívan a blogját, s ezek az emberek felfigyelnek és reflektálnak egymásra, s ezáltal hatalmas, kapcsolatokban gazdag hálózat jön létre. A blog végül játszótér is – terep önmagunk megvalósítására. Blogot ír egyetemi tanár, politikus, háziasszony, vállalat és számos egyéb intézmény. 1995 óta pedig blogot ír a könyvtáros, a könyvtár is³.

Azt gondolom, ebben az állításban nincsen semmi váratlan. Nem csoda, hogy az információs társadalomban a tudásgazdálkodó, ismeretgazdálkodó mivolta révén

¹ HVG.hu: „A blog szelep, a blog sziget, a blog játszótér” [elektronikus dok.]. URL: <http://hvg.hu/goldenblog/20050727akivalaszol.aspx>. Letöltés ideje: 2009.03.22.

² Lásd bővebben a blog történetével foglalkozó részt.

³ Oatman, Eric: Blogomania Every day 12.000 new blogs are created. Here's how you can get it on the action [elektronikus dok.]. URL: <http://www.schoollibraryjournal.com/article/CA632382.html>. Letöltés ideje: 2009.03.22.

megkülönböztetett szereppel bíró könyvtár az elsők között fedezi fel, és kezdi hasznosítani a maga céljaira a blogokat. Poprády Géza a Könyvtárosok kézikönyve ötödik kötetében idézi Michael Gorman öt törvényét a könyvtárügyre vonatkozóan.⁴ Az első – „a könyvtárak az emberiséget szolgálják” – önmagában nem szorul magyarázatra, annál inkább a blogok tekintetében. A könyvtár, mint információszolgáltató intézmény az új technológiának köszönhetően még inkább túl tud lépni a falakon. Ez az expanzió ugyan kétségtelenül elkezdődött az on-line katalógusok és elektronikus, illetve digitális könyvtárak létrejöttével, a blog azonban egy következő szintet jelent, mégpedig éppen az egyéni hangvétel miatt. Lehetővé teszi ugyanis, hogy a könyvtáros, információs szakember (uram bocsá’, a könyvtárigazgató!) az intézményi keretek közül kilépve, személyesen szólítsa meg olvasóit, s mint ember szóljon az emberekhez. Egy másik törvény – „intelligensen használd fel a technológiát a szolgáltatások fejlesztésére” – abban nyilvánul meg, hogy a könyvtárak a feladatok igen széles spektrumában alkalmazzák a blogokat, mint ezt látni fogjuk, mégsem vált ez a forma kizárólagossá. Az intelligens felhasználás egyszerre jelenti a felmerülő problémák megoldását, a költséghatékonyságot, továbbá a hatásvizsgálatot és a munkafolyamatok újragondolását.⁵ A blog felváltani nem, inkább új, korszerűbb dimenzióba fogja helyezni a ma és a jövő könyvtárainak szolgáltatásait.

Dolgozatomban a blogok könyvtári alkalmazásának lehetőségeit kívánom bemutatni. Az első rész általános képet ad a blogvilágról, ismerteti a legfontosabb, kapcsolódó fogalmakat, melyekre a dolgozat gyakran hivatkozik, illetve megkísérel egy átfogó tipológiát adni a blogokról. Ezt követően vázolom a blog műfajának kialakulását, történeti fejlődését, majd napjainkba érkezve, sorra veszem a ma létező hazai, illetve külföldi blogszolgáltatókat, továbbá a blogokon alapuló szolgáltatásokat, blogkeresőket, RSS-szolgáltatásokat. Felvázolom a műfaj technikai hátterét, a blogok szerkezeti elemeit és szót ejtek néhány lényeges, a blogvilággal kapcsolatba hozható rendezvényről, eseményről. Az első rész utolsó alfejezete egy különleges, köztes műfajt, a blogkönyvet mutatja be.

A második részben a könyvtári blogokkal, mint a blogoszféra egy speciális területével foglalkozom. Elsőként a műfaj előnyeit és általános alkalmazási területeit tárgyalom a könyves szakmán belül. Külön alfejezetben, vázlatos áttekintését kívánom adni a külföldi biblioblogoszférának, majd rátérek a magyar helyzetkép ismertetésére. A fejezet jelentős részét a KLOG keretein belül üzemelő könyvtári blogok bemutatása teszi ki, de

⁴ Poprády Géza: Könyvtári trendek. In: *Könyvtárosok kézikönyve. 5. Segédletek.* - Budapest : Osiris, 2003. – p. 27.

⁵ U.o.

természetesen említést kell tenni az egyéb szolgáltatóknál helyet kapott blogokról is. A további fejezetek az egyes könyvtártípusok szemszögéből vázolják a weblog alkalmazásának lehetőségeit, végül szó esik a blogok könyvtári tájékoztatásban betöltött szerepéről is.

2. A blog

2.1 A blog definíciója, kapcsolódó alapfogalmak

A blog – a weblog kifejezés rövidített alakja – a köznyelvben internetes naplóként ismeretes. Ez a megfogalmazás ma már egyre nehezebben alkalmazható az egyre szélesedő spektrumú műfajra. Kétségtelen, hogy az első, weblognak nevezett oldalak valóban naplófunkciót láttak el, de még itt sem a személyes élményeket tartalmazó, esetenként kulccsal zárható füzetre kell gondolni. Linkgyűjtemények voltak ezek, olyan hivatkozásokat tároltak (elsődlegesen az informatika világából), melyeket a szerző gyakran látogatott, és mások figyelmébe ajánlott.⁶ (Látható, hogy a *naplózás* itt a technikai-informatikai értelmében használatos). A számítástechnikai érdeklődésű úttörők után, a XX. század végén, illetve a XXI. század elején egyre többen és többen láttak neki saját blogjuknak, elindult egy nagyfokú specializáció, s a jelen weblogjaira már nem minden esetben alkalmazható a *napló* kifejezés. Dobó Mátyás úgy fogalmaz: „*a jelenség gyors növekedésével és a felhasználók demográfiai szerkezetének megváltozásával a forma elvesztette korábbi jellegzetességeinek jelentős részét.*”⁷ A következőkben néhány olyan definíciót tekintek át, melyek, ha még nem is tökéletesen szilárdultak meg, alkalmasabbak az új jelenség leírására.

Dr. Bögel György szerint a blog „*csak egy keret, egy publikálási technika, amit mindenki maga tölthet fel tartalommal [...] szerzője él, dolgozik, figyeli a világot, gondolkodik, és feljegyzéseket ír mindazokról a dolgokról, amiket fontosnak és érdekesnek tart, amit megtanult, megtapasztalt, ami nyomokat hagyott benne akármilyen értelemben. A jó blog azt mutatja be, milyennek látja valaki a világnak azt a szeletét, amivel*

⁶ Bögel György [et al.]: *Blogvilág : egy műfaj születése.* – Budapest : HVG, 2006., p. 27.

⁷ Bögel György [et al.]: *Blogvilág : egy műfaj születése.* – Budapest : HVG, 2006., p. 16.

foglalkozik.”⁸ Bőgel egy másik írásában is hasonlóképpen fogalmaz: „A blog az, amit csinálsz belőle. A blog annyira érdekes, amennyire te, az írója érdekes vagy.”⁹

A blog Steve Balmer szerint az interneten működő három legnagyobb trendet hozza össze: a kommunikációt, az információ-megosztást és a társas cselekvést. (*“ Blogging is huge. It brings together the three biggest Internet trends: communicating, sharing and socializing.”*)¹⁰

Szántó Balázs a blogot személyes médiaeszközként, ún. mikromédiumként jellemzi, ahol egyre inkább a személy, a közösség kerül előtérbe, azaz lehetőség nyílik arra, hogy bárki leírja, amit gondol.¹¹

Pintér Róbert definíciója tömör és szakszerű: „a blog vagy weblog az önkifejezés, az énreprezentáció, az én- és önszervezés hangsúlyosan naplószerű eszköze, ami alapértelmezésben mégis exhibicionistább, mint a hagyományos naplók, mivel kevés kivételtől eltekintve eleve a tágabb nyilvánosság számára, az interneten hozzáférhető formában készül”.¹² Hozzáteszi: „a blogok tehát végeredményben a kommunikáció eszközei, olyan személyes, félig a nagyközönségnek szóló monológok, amelyekbe aztán rögvest beleketyoghat a hallgatóság is.”¹³

Dobó Mátyás gyűjtésében összefoglalja a blogok legfontosabb jellemzőit, melyek között ott találjuk a személyességet, a gyakori frissítést, a meghatározott tematikát, továbbá olyan technikai sajátosságokat, mint az, hogy a bejegyzések hiperlinkekkel vannak ellátva, illetve fordított időrendi sorrendben jelennek meg.¹⁴

A technikai sajátosságokkal indít Dave Winer, az egyik legrégebbi blog írójának meghatározása is, majd hirtelen irányt vált, és személyes oldalról közelít: „A weblogok gyakran frissített oldalak, melyek más cikkekre mutatnak a weben, gyakran megjegyzésekkel és azonos oldalon megtalálható cikkekre mutató linkekkel. Egy weblog egyfajta folytonos utazás egy emberi útikönyvvel, akit megismersz. Sok útikönyvből lehet választani, és mindegyiknek saját olvasótábora van. Bajtársiasság és együttműködés van a

⁸ Bőgel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 14.

⁹ Bőgel György: Bloglásról blogosokkal [elektronikus dok.]. URL: http://www0.kfki.com/blog_20E118F23A9342AE9F538002B780A6F8.php?year=2005&month=12#. Letöltés ideje: 2009.03.22.

¹⁰ Idézi: Rubel, Steve: Steve Ballmer „Blogging is huge” [elektronikus dok.]. URL: http://www.micropersuasion.com/2004/12/steve_ballmer_b.html. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

¹¹ Bőgel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 17.

¹² Bőgel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 18.

¹³ U.o. p. 19.

¹⁴ U.o. p. 15.

*weblogokat vezető emberek között. Mindenfajta struktúra, gráf, gyűrű stb. szerint mutatnak egymásra.*¹⁵

A következőkben néhány fontos alapfogalmat kell tisztáznunk. Olyan meghatározások ezek, melyek ismerete elengedhetetlen ahhoz, hogy a blogvilágot, annak működését egészében lássuk és megérthessük.

Blogger: a blogot szerkesztő, író felhasználó.

Blogol(ás): a blog írásának folyamata, melynek során a blogger bejegyzéseket, **post**-okat ír meg, majd ezeket nyilvánosságra hozza.

Blogoszféra: tematikai vagy területi hasonlóság alapján elkülönített blogok összessége.

Kategória/címke: a blog egy sajátos újdonsága, egyfajta tartalmi katalógushoz hasonlít, segítségével az egyes bejegyzések csoportokba rendezhetők.

Folkszonómia: Thomas Vander Wal szóösszevonása a folk (népi) + taxonómia szavakból keletkezett. A kutató szerint az, hogy valamely blogger milyen kategóriákat alakít ki saját bejegyzéseihez, nagymértékben jellemzi őt, következik szociális környezetéből és gondolkodásmódjából.¹⁶ A folkszonómia tehát egy adott szerző által generált kategóriahalmazt, ún. címkefelhőt jelent.

Biblioblog/liblog: olyan blog, melyet könyvtáros, vagy könyvtár készít.

Biblioblogoszféra/liblogoszféra: a könyvtárak, könyvtárosok által írt blogok összessége.

2.2 A blogok tipológiája

Az előző fogalmaknál maradva, az is jellemzi/jellemezheti az embert, hogy a blogokat magukat milyen csoportokba foglalja. A legalapvetőbb különbségtételt jól példázza Bujdosó Bori pszichológus kutatása, mely közel 340 magyar bloggert érintett, és a blogoszférát két jól differenciált pólusra osztja: a személyes hangvételi, naplószerű blogok (ezeket énbloknak vagy egobloknak nevezik), illetve a „szakblogok”, melyek szerzőjük érdeklődését, esetleg ténylegesen a szakmáját jelenítik meg a nagyközönség előtt, érdekes, olvasmányos formában megfogalmazva. Ennek a modellnek eleganciája az egyszerűsége, amely azonban az esetek döntő többségében nem megy a használhatóság rovására – többnyire valóban eldönthető egy blogról, hogy személyes élményeket, vagy

¹⁵ Blog - Wikipédia, a szabad enciklopédia [elektronikus dok.]. URL: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Blog>.
Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

¹⁶ Vander Wal, Thomas: Folksonomy [elektronikus dok.]. URL: <http://vanderwal.net/folksonomy.html>.
Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

szakmai ismereteket, érdekességeket tartalmaz. Probléma az ún. elmélkedő blogoknál jelentkezik. Ez a blogtípus ugyanis mindkét oldalra besorolható. Az elmélkedő blogok (Proxy-nál: gondolatblogok)¹⁷ a szerzők valamely témáról (tehát nem a saját életük eseményeiről, ezért közel állnak a szakbloghoz) kifejtett véleményét, érzéseit, gondolatait tartalmazzák (a személyes hangvétel miatt azonban az énbloghoz sorolhatók).¹⁸ A téma széles skáláról származhat, azonban mindig jellemző rá egyfajta filozofikusság.

Több helyen is idézik a Wikipédia szerzői közössége által összeállított blogtípológiát, amely többek között az alábbi csoportokat deklarálja:

- személyes – szerzője saját életének részleteit, vagy konkrét témához nem kötődő gondolatait megosztó blog
- tematikus – egy adott témára koncentrál, saját kutatásokat, tapasztalatokat, a téma más publikációira vonatkozó értékeléseket tartalmaz
- politikai blog – köztes csoport, a tematikus blog és a hírblog között helyezkedik el, többnyire politikus szerzője a közéleti és egyéb hírekhez fűz megjegyzéseket, azonban egoblog-elemeket is tartalmazhat
- hírblog – egy adott témakör hírkivonatait tartalmazza, a post leggyakrabban összefoglalásból és hiperlinkből áll
- leírásblog – valamely műveleten vezeti végig a felhasználót. Magyarországon rendkívül népszerű altípusa a konyhai, vagy másnéven gasztroblog, mely ételreceptek gyűjteménye.
- vállalati blog – egy adott cég alkalmazottai által készített blog, a cég által fontosnak ítélt témákat helyezi előtérbe, amelyek igen széleskörűek lehetnek, pl. a cég termékeinek vizsgálata, vagy használatuk leírása
- jogi blog¹⁹ – törvényeket és jogi eseteket tagláló blog, gyakran blawg-ként emlegetik

További csoportosítás lehetséges a blog formátuma szerint:

- szöveges blog
- képregényblog
- fotóblog / videóblog / hangblog

¹⁷ Proxy: Boncoljunk énblogot [elektronikus dok.]. URL: http://halozatkereso.blog.hu/2007/03/16/boncoljunk_énblogot. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

¹⁸ Blog - Wikipédia, a szabad enciklopédia [elektronikus dok.]. URL: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Blog>. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

¹⁹ HVG.hu: Blogtípusok [elektronikus dok.]. URL: <http://hvg.hu/goldenblog/20050518blogtipusok.aspx>. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

2.3 A blog története

A blog műfajának növekedése és kialakulása – nem is sejtjük – de gyakorlatilag egyidős a World Wide Webbel. Sőt, az első blog írójának magát Tim Berners-Lee-t, a világháló gyakorlati megvalósítóját tartják. Ez a weblap linkgyűjtemény volt, Berners-Lee azokat az oldalakat gyűjtötte össze, melyeket gyakran olvasott (hasonlóan a mai böngészők Kedvencek lehetőségéhez, csak éppen ez a nyilvánosság számára is elérhető volt). A jeles szakember mellett több másik informatikus is készített webblogokat, pl. Marc Andersen, vagy a Netscape fejlesztői gárdája, szintén What's New címmel. A WWW elterjedésével az ilyen típusú oldalak – azaz az informatika jeleseinak számítók tollából származó, technológiai-informatikai tematikájú, „geek” (informatikában jártas) közönségnek szóló gyűjtemények – is gombamódra szaporodtak. Ilyen volt pl. Dave Winer Scripting News-a, mely a web szólásszabadsága mellett kardoskodott, John Barger Robot Wisdom-ja (ez az oldal nevezte magát először weblognak)²⁰, vagy Cameron Barrett Camworld-je.²¹ A rövidebb, „blog” forma Peter Merholz szóképzése, aki 1999-ben így írt honlapján: „*I've decided to pronounce the word "weblog" as **wee'-blog**. Or "blog" for short.*”²² Jesse James Garrett, aki szintén az első bloggerek között említhető, Infosift című blogjával, megalkotta a XX. század végén létező webblogok listáját, amely még ugyancsak rövid volt, '99 elején is mindössze 23 tagot számlált. A listát megkapta Cameron Barrett is, és nyomban közzé is tette oldalán. A korai bloggerek pedig elküldték neki elérhetőségüket, hogy a tagok közé kerüljenek.²³ 1997 szeptemberében már létezett közösségi weblog is, a Rob Malda által szerkesztett SlashDot.²⁴ 1999-ben készült el az újabb bloglista, ezúttal Brigitte Eaton szerkesztésében. Válogatási elve egyszerű volt; mindazon oldalakat szerepeltette jegyzékében, melyek dátumozott bejegyzéseket tartalmaztak.²⁵

A korai webblogok a dátumozás mellett rövid kommentárokat és linkeket tartalmaztak, népszerűségüket minőségi anyagválogatásuknak és személyes hangvételük-

²⁰ McCullagh, Declan – Broache, Anne: Blogs turn 10 – who's the father? [elektronikus dok.]. URL: http://news.cnet.com/2100-1025_3-6168681.html. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

²¹ Bőgel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 27.

²² welcome to peterme.com [elektronikus dok.]. URL:

<http://web.archive.org/web/19991013021124/http://peterme.com/index.html> Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

²³ Blood, Rebecca: Weblogs: a history and perspective [elektronikus dok.].URL:

http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

²⁴ Bőgel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 27.

²⁵ Blood, Rebecca: Weblogs: a history and perspective [elektronikus dok.].URL:

http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

nek köszönhetőek. Alkotóik – javarészt designszakemberek és szoftverfejlesztők – sokat törődtek lapjaik külalakjával is.²⁶

2.4 A blogszolgáltatók megjelenése

Az a hatalmas terjeszkedés, mely a blogok világában ezután következett, elsősorban arra vezethető vissza, hogy megjelentek olyan szolgáltatók, amelyek egyszerű, grafikus felületen tették lehetővé a nagyközönség számára is a blogírást. Az elsők között volt a PITAS (<http://www.pitas.com>)²⁷. 1999 júliusában indították el, azzal a céllal, hogy egy könnyen átlátható szerkesztési eszköztárral egy könnyen használható és szabadon hozzáférhető „csináld-magad” blogkészítő program jöjjön létre a nagyközönség részére. (Az oldal ma is működik, a dolgozat elkészültekor a regisztráció ideiglenesen szünetel, illetve egy hivatkozás vezet át a Diaryland szolgáltató honlapjára.)

Hasonló szolgáltatásokat nyújt a LiveJournal (<http://www.livejournal.com>). Érdekessége, hogy az ingyenes alapszolgáltatás mellett, évi körülbelül 20 USD befizetésével extra szolgáltatásokat lehet igénybe venni: több mint 600 választható sablon, 2 GB tárhely fényképeknek, stb. A kezelőfelület felhasználóbarát, kétféle szerkesztési mód közül választhatunk, HTML, illetve Rich Text. Az alapvető szövegfomázó, tartalom-hozzáadó eszközök mellett bejegyzéseinket címmel, kategóriákkal, hangulattal (!) láthatjuk el, illetve a bejegyzésekre adott válaszok megjelenítését is szabályozhatjuk.²⁸

A Groksoup a korai években működött blogszolgáltató volt. 2001-ben már több ezer regisztrált felhasználóval az élbolyba tartozott, de készítője egyre kevesebbet foglalkozott vele, míg egy hackertámadás után már nem indult újra.²⁹

A Blogger-t egy san franciscói cég, a Pyra Labs alapította, igen szerény személyi (a céget három barát hozta létre) és anyagi keretek között. Az évek során a felhasználótábor folyamatosan bővült, és rövidesen a néhány fős üzemeltetői gárda több százezer felhasználó blogjának adott otthont. 2002 óta a Blogger a Google-birodalom részét képezi³⁰, s neve ellenére az itt létesített blogok a *blogspot.com* domain-nevet kapják.

²⁶ Bögel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 28.

²⁷ U.o.

²⁸ <http://www.livejournal.com/update.bml>

²⁹ Kedrosky, Paul: Groksoup and the 5th Anniversary of Hosted Blogging [elektronikus dok.]. URL: http://paul.kedrosky.com/archives/2004/08/09/groksoup_and_th.html. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

³⁰ A Blogger története [elektronikus dok.]. URL: <http://www.blogger.com/about>. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

Magyarországra a blogbumm néhány éves késéssel érkezett meg. Míg a nagy nemzetközi blogszolgáltatók némelyike már – mint láttuk – a XX. század utolsó éveiben már százezres nagyságrendben adott otthont a felhasználók blogjainak, itthon az első ilyen jellegű szolgáltatások 2003-ban indultak el³¹, s a magyar blogszolgáltatásban három „nagy hal” és több kisebb cég osztja fel a piacot. A regisztrált felhasználók és vezetett blogok száma alapján a legnagyobb magyar blogszolgáltató a Freeblog. 54 ezer blogot írnak itt, de ha ezek látogatottságát vizsgáljuk, akkor a szolgáltató alulmarad két versenytársával szemben; 89 ezer látogatója van naponta. A második helyen a Blogter szerepel, mely az angol-magyar vegyes tulajdonú Blogter Kft.-é, a látogatottsága 101 ezer, míg a dobogó első fokán a Blog.hu áll. 222 ezres látogatottságának java részét annak köszönheti, hogy 2007 óta kiemelt helyen szerepel az Index hírportál főoldalán. Néhány, korábban az Indexen már hírnevet szerzett újságíró blogja szerepel itt, de a szerkesztők döntése alapján bárki bekerülhet, és részesülhet 15 perc hírnévben – a főoldali blogketrec tartalma ugyanis folyamatosan változik.³²

2.5 Blogindexelő oldalak, blogkeresők

„Ha a Google az internet referenzkönyvtára, a Technorati a kávéháza” – jellemezte 2006 decemberében a Time magazin a talán legismertebb és legkiterjedtebb blogindexelő szolgáltatást.³³ Az oldalt azért alapították, hogy a bloggerek segítőtje legyen, a globális online párbeszéd gyűjtője, hangsúlyozója és elosztója kíván lenni, ezt pedig úgy éri el, hogy több millió blogot indexel, majd ezeket összegyűjti, és kategóriákba (pl. szórakozás, technika, életstílus, sport, politika, üzleti élet) rendezve tálalja az olvasóknak. Közöl továbbá egy 100-as listát a legtöbb kommenttel és legtöbb rajongóval rendelkező blogról. Egy érzékeny és változékony figyelőszolgálatról van tehát szó, mely, ha kell, percről percre változva beszámol arról, mi, illetve ki népszerű a blogoszférában.

A Technorati rendszeresen publikálja a blogvilág helyzetéről készített felméréseit is. A 2004 óta megjelenő tanulmányok bemutatják és elemzik a blogoszféra trendjeit és témáit. A 2008-ban tizedik alkalommal elkészített State of the Blogosphere a blogírók

³¹ Bőgel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 33.

³² Heszler Róbert: Naplópenz, blogbiznisz [elektronikus dok.]. URL: http://www.fn.hu/hetilap/ceg_piac/20090223/naplopenz/ Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

³³ Caplan, Jeremy: Searchlight for the Blogosphere [elektronikus dok.]. URL: <http://www.time.com/time/globalbusiness/article/0,9171,1565540,00.html>. Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

mindennapjai felől közelít, bemutatja a blog szerepét életükben, a blogolásra fordított időt, eszközöket, valamint a blogolás hatásait rájuk.³⁴

Említésre méltó a Google blogkeresője is, bár a kezelőfelület nem jelenthet újdonságot annak, aki alkalmazta már a Google bármely keresőszolgáltatását: a logó alatt egy beviteli mező található, ide kell begépelnünk a keresőkérdésünket, majd a Blogok keresése gombra kattintva történik meg a keresés. A Speciális blogkereső opciót kiválasztva összetett keresést végezhetünk, megjelennek itt a Boole-operátorokkal is elvégezhető keresési opciók, de szűkíthetünk a blog, a bejegyzés címére, szerzőre, továbbá dátumra és nyelvre is.³⁵

A miner.hu honlapot a Wish Internet Consulting alapította 2006. augusztus 9-én. Keresési lehetőséget biztosít a magyar blogokban, továbbá deklarált célja az érdeklődő felhasználókkal megismertetni a hazai blogkínálatot. Az általános keresőkkel szemben a miner.hu mélyebb kereséseket képes végrehajtani blogkeresőjével, videokeresőjével, twitter-keresőjével.³⁶ Jelenleg 16 kategóriába csoportosítva jelennek meg a blogok (teljes adatbázisa közel 220 ezer blogot tesz ki), köztük a könyvekkel és könyvtárakkal foglalkozók is (összesen 120 blog a két kategóriából).

2.6 Az RSS-technológia

A blogok számának növekedésével az egyszeri felhasználó dolga hihetetlen mértékben megnehezedett. Érdeklődési körének, szakterületének hirtelen megugró mennyiségű információján kell magát átrágnia, s ez időt és energiát rabol el tőle. Az első megoldás erre az e-mailen keresztül terjedő hírlevél volt, a felhasználók, olvasók így egy rövid regisztrációt követően automatikusan a postafiókjukba kapták az adott oldal frissítéseit, újdonságait. Több probléma is felmerült ezzel kapcsolatban: az egyik, hogy a regisztráció során szükség volt arra, hogy az olvasó megadja személyes adatait és/vagy email-címét, ez pedig több esetben illegális adatbázisok építéséhez, visszaélésekhez vezetett, a gyanútlan olvasók levelesládája ilyenkor levélszeméttel telt meg. És ez még a jobbik eset, a kellemetlenebb lehetőség az, hogy a levéllel együtt különféle vírusok kerültek a felhasználók számítógépére. Ezeket a hátrányokat küszöböli ki az RSS.³⁷ A

³⁴ Technorati: State of the Blogosphere 2008 [elektronikus dok.]. URL: <http://technorati.com/blogging/state-of-the-blogosphere/> Letöltés ideje: 2009.03.23.

³⁵ <http://blogsearch.google.com/>

³⁶ Impresszum (Miner) [elektronikus dok.]. URL: <http://miner.hu/impresszum> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

³⁷ Bőgel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 115.

betűszó három szabványt jelöl, ezek bizonyos állományformátumokat határoznak meg.³⁸ Alkalmos olvasó- (vagy aggregátor-)program segítségével feliratkozhatunk egy adott honlap, vagy éppen blog RSS-hírcsatornájára (vagy idegen szóval feed-jére). A funkció elérhetőségét egy kis méretű, rádióhullámokat ábrázoló, narancssárga színű ikon jelzi. Blogok esetében még az is lehetséges, hogy a bejegyzésekre érkező kommenteket is figyelemmel kísérjük, anélkül, hogy ellátogatnánk az oldalra. De hogyan is történik mindez? A Google, egyéb szolgáltatásai mellett, RSS-olvasót is üzemeltet, Google Reader néven, ez a szolgáltatás azonban csak Google-fiókkal vehető igénybe. Bejelentkezés után a megjelenő felületen talán a legfontosabb elem az Add a Subscription gomb (feliratkozás hozzáadása). Ide kattintva tudjuk beírni az adott oldal RSS-csatornájának címét, majd elfogadva a program előállítja a legutóbbi bejegyzések listáját, amelyet kiterjesztett, vagy listaformátumban tekinthetünk meg.

Az on-line olvasók mellett számos olyan programot ismerünk, melyek a számítógépre telepítve működnek, az elv azonos, a feliratkozás után a program ablakában olvashatjuk az aktuális híreket, bejegyzéseket (többnyire a nagy híroldalak, pl. Origo, Index is rendelkeznek RSS-csatornával, némelyik többel is). Az egyik legismertebb a FeedReader nevű program, nagy előnye a többihez képest, hogy futás közben szerényen megbújik a tálcán, azonban ha újdonság érkezik be, felugró ablakban értesíti a felhasználót, ily módon a folytonos manuális ellenőrzés elmaradhat.

2.7 A blogok felépítése, technikai részletei, a blogalkotás folyamata

Varsányi Krisztina Martina, egy weblapkészítő cég munkatársa, és blogszakíró szerint a legfontosabb lépés a blog nevének meghatározása. Olyan – magyarázza –, mint mikor a tulajdon gyermekednek adsz nevet. A jó név megtalálásához szükséges, hogy az ember már előre tudja, miről fog írni, és ehhez igazítja blogja nevét. A szerző ebből az állításból kiindulva a következő tanácsokat adja: *„Ha már tudod, hogy milyen típusú blogot szeretnél, akkor nekikezdhetsz a névválasztásnak. Leíró legyen, közvetlen vagy metafórikus? Mennyire fejezi ki a név a témát, amit lefedsz a blogoddal? Vannak-e előnyeid a névből? Mennyire alkalmas arra, hogy márkanévvé váljon? [...] A keresők szempontjából nem utolsó dolog, ha a domain tartalmazza a kulcsszavat, de ennél sokkal*

³⁸ RSS - Wikipédia, a szabad enciklopédia [elektronikus dok.]. URL: <http://hu.wikipedia.org/wiki/RSS>
Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

*fontosabb a márkanév kialakítása. Jobb egy jó név, mint egy kulcsszavakkal teletűzdelt. Ne feledd, leginkább az embernek írsz és nem a keresőknek.”*³⁹

Ha a felhasználó megtette az első lépést, a második, nem kevésbé lényeges mozzanat a minden szempontból megfelelő blogszolgáltató kiválasztása – vagy éppen egyedi blogmotor fejlesztése. Több helyen is olvashatunk összehasonlító elemzéseket, tesztek a blogszolgáltatókról, (pl. FigyelőNet⁴⁰, a Miner.hu statisztikai összehasonlítása⁴¹, stb.) A regisztrációt követően el is lehet kezdeni a munkát. Egy bejegyzés születését, a technikai elemeket, továbbá a lehetséges modifikációs lépéseket a Freeblog felületén mutatom be.

A bejegyzések (mikrotartalom, post) képezik a blog központi részét.⁴² Az általam vizsgált blogszolgáltatónál új bejegyzést a Blog menüpont Új bejegyzés alpontjával lehet felvenni. A megjelenő ablakban megadhatjuk a bejegyzés címét, mely a törzsszöveg mellett az egyik fő elem. Egy legördülő menü segítségével a bejegyzésünket kategóriákba sorolhatjuk, a tartalmi csoportosítás egyrészt a blogger, másrészt az olvasók tájékozódását szolgálja, harmadrészt a keresőalgoritmusok ezeket a kategóriákat is felhasználják a blogok indexelésénél. A kategória mellett, ugyancsak a tájékozódást segíti a címkézés – egy mélyebb csoportosítást tesz lehetővé, segítségével a kategóriákat bonthatjuk még tovább. A beviteli mező alatt látható a bejegyzés-szerkesztő ablak. Itt mindazon funkciókat megtaláljuk, melyeket egy alapvető szövegszerkesztő programban is: betűformázások (típus, méret, félkövér, dőlt, alá-, sőt áthúzott, elő- és háttérszín módosítása), bekezdés-igazítások, felsorolás és számozás, vágólap-műveletek ikonjai, továbbá kép, hang, videó és hiperhivatkozás beszúrására is van lehetőségünk. Ha pedig olyan igényünk van, melyre a grafikus felület már nem elegendő, átválthatunk HTML-szerkesztő nézetbe is.

A bejegyzések mellé automatikusan tárolják a rendszerek a dátumot és időt, mint legfontosabb metaadatot, ezzel válik lehetővé az időrendi sorrendben való megjelenítés. Amikor új bejegyzést készítünk, automatikusan az első helyre kerül, lejjebb tolva ezzel a többi. Ha a postok száma túllép egy előre definiált értéket (a Freeblognál ez az érték 20 post), akkor a legrégebbi bejegyzések új oldalra kerülnek, az átjárást a lapok alján

³⁹ Varsányi Krisztina Martina: Hogyan nevezzem a blogom? [elektronikus dok.]. URL: http://blogvilag.hu/archives/2009/02/16/Hogyan_nevezzem_a_blogom/ Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁴⁰ Heszler Róbert: Naplopénz, blogbiznisz [elektronikus dok.]. URL: http://www.fn.hu/hetilap/ceg_piac/20090223/naplopenz/ Letöltés ideje: 2009. 03. 22.

⁴¹ Hazai blogstatisztika (Miner) [elektronikus dok.]. - URL: <http://miner.hu/statisztika> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁴² Bögel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 40.

elhelyezett hivatkozások biztosítják. Egyúttal minden bejegyzés bekerül egy, általában archívumnak nevezett tárolóhelyre, ahonnan visszakereshető, alapértelmezésben dátum szerint. Minden bejegyzéshez tartozik azonban egy hivatkozás, mely az adott postra nézve állandó, ezért permanens linknek, vagy permalinknek hívják.⁴³ A permanens link négy részből áll, az első a blog címe (egyéni név+szolgáltató, pl. <http://nowhere.freeblog.hu>), ezt követi egy utalás arra, hogy az adott bejegyzés az archívumban található (/archives), majd a bejegyzés dátuma (/2009/01/31), végül a címe (/Agyvihar_4) következik. Amennyiben ismerőseinknek csak egy adott blogbejegyzésre szeretnénk hivatkozni, általában elegendő, ha a post címére kattintunk, majd a megnyíló böngészőablak címsorából kimásoljuk a permalinket.

A blogoszféra alapvető tulajdonsága, hogy az azt létrehozó blogok szerzői egymással bonyolult kapcsolatrendszer építenek ki. Ennek legalapvetőbb formája az, hogy a postokra különféle reakciók érkeznek az olvasóktól, melyeket hozzászólásnak, kommentnek neveznek. Napjainkban a blogszolgáltatók többsége lehetőséget ad a kommentelésre, a hozzászólások revíziója a szerző feladata. A Freeblog adminisztrációs felületén beállítható, hogy mely felhasználói csoportnak engedélyezzük a hozzászólást (senki, regisztráltak, mindenki), illetve hogy ezek mikor jelenjenek meg (azonnal vagy moderáció után). Beállítható, hogy csak e-mail elérhetőség meghagyásával lehessen kommentárt írni, illetve hírlevél formájú értesítést is lehet kérni a kommentek beérkezéséről.

A kapcsolatok kiépítésének második szintje az ún. blogroll szerkesztésével valósul meg. A blogrollok általában a blogok valamelyik szélső sávjában helyezkednek el, és olyan más blogok linkjeit tartalmazzák, melyeket a szerző gyakran olvas, vagy saját blogjához hasonlónak ítélt.⁴⁴ Ez az érdekes technikai megoldás az 1990-es évek „ösblogjaiig” nyúlik vissza, amikor ezek a szerzők „Similar to Me” (hozzám hasonló) cím alatt gyűjtötték össze kedvelt oldalait, ekkor még külön oldalon.⁴⁵ A jelen blogvilágában már a stabil helyen működő, szabadon bővíthető blogroll fontos eszköze lett az identitásépítésnek. Ennek a gyűjteménynek egy másik változata a sideroll, mely már nem csak blogok, hanem bármilyen egyéb oldal linkjeit is tartalmazhatja.⁴⁶

⁴³ Bögél György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 40.

⁴⁴ Bögél György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 40.

⁴⁵ U.o.

⁴⁶ U.o.

Végül a harmadik szint az ún. trackback-szint. A trackback arra való, hogy egy blogger a maga postjában üzenetet (pinget) küldjön egy másik szerzőnek, az üzenet arról szól, hogy „hivatkoztam a bejegyzésedre”.⁴⁷ Ekkor egy ún. trackback-linket ágyaz a bejegyzés szövegébe, majd mentéskor a saját blog és az idézett blog motorja egymással kapcsolatba kerül. Előnye, hogy egy hivatkozott blog szerzőjének nem kell észben tartania, ki és hol használta fel valamelyik bejegyzését, továbbá segíti a hálózati együttműködést, bizonyos témákra automatikusan felhívva más szerzők figyelmét is.⁴⁸

2.8. A blogvilág szakmai rendezvényei

A blogok világának, pontosabban az azzal való foglalkozásnak a professzionalizálódását mi sem jelzi jobban, mint hogy a XXI. század első éveiben különféle rendezvények jelentek meg nemzetközi és magyar szintéren egyaránt. A dolgozat nyilvánvalóan nem térhet ki az összes kapcsolódó program bemutatására, a blogvilág legrangosabb, legnagyobb horderejű és legrégebbi rendezvényeit azonban érdemes megismerni.

Ezek közül is kiemelkedő helyet foglal el a BlogTalk nevű európai nemzetközi konferenciasorozat, melyet először 2003-ban rendeztek meg Bécsben. Az első alkalom alcíme a szakmai tanácskozás témájaként a web-alapú publikálást, továbbá a kommunikációs és együttműködést segítő eszközök magáncélú és professzionális használatát jelölte meg.⁴⁹ Az első alkalommal 22 előadó prezentációját lehetett végighallgatni, többek között szó esett az Iránban íródó blogok szex- és politikatartalmáról, a lengyel tinédzserek blogolási szokásairól, illetve a blogok közötti kapcsolatokról, egyfajta neuronhálóról, és természetesen a szerzői jogok jövőjéről, újságírás és társadalom, illetve a blogok kapcsolatáról.⁵⁰ Véleményem szerint a legérdekesebb témát David Weinberger amerikai író és marketingszakember vetette fel „Why Blogs Matter” című előadásában. Örömmel veszi, hogy az embereknek lehetőségük nyílt a saját véleményüket elmondani, az eseményeket saját szempontjukból, saját hangjukon értékelni, kipukkant az internetbuborék. Hozzáteszi, hogy a blogírók blogjukban egy nyilvános személyiséget alkotnak meg a postok által, és ehhez a személyiséghez úgy viszonyulnak, mint regényíró a

⁴⁷ Trackback, pingback megatöbbsi [elektronikus dok.]. URL: <http://webmania.cc/trackback-pingback-megatobbsi/> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁴⁸ Bőgel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 42.

⁴⁹ BlogTalk – a European Weblog-Conference [elektronikus dok.]. URL: <http://2003.blogtalk.net/> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁵⁰ Kiss Bori (Moon): Szex, politika és a blogok neuronhálózata [elektronikus dok.]. URL: <http://index.hu/tech/net/blog0528> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

szereplőjéhez.⁵¹ Ez a megállapítás azonban idegenszerűnek hangzik. Az énblogok (egoblogok) szerzői, akik a leginkább személyes információkat szolgáltatják a blogoszférában, valóban nyilvános személyiséget hoznak létre, de nem olyan formában, ahogy azt Weinberger megfogalmazza. Nem valamiféle egyedi identitás kreációjáról van szó, a blogíró nem más szájába adja a szavakat, hanem teljes valóságát, önmagát jeleníti meg. Ha esetleg mégis úgy dönt, hogy valamit nem tár a nyilvánosság elé, természetesen megteheti, ekkor a kényes részleteket kihagyja a postból. A bloggernek ez az öncenzúrázó tevékenysége azonban közelebb áll ahhoz a hasonlathoz, melyet Weinberger elvet: a blogban megjelenő személyiség és a tényleges személyiség között egyfajta közszereplő – magánember viszony materializálódik. Az előadó előrevetíti az újságírás blogoszféra okozta átalakulását is, hiszen, mint jósolja, az olvasók újságírókkal szemben támasztott elvárásai megváltoznak, kevésbé igénylik a tárgyyszerűséget és személytelenséget, inkább a saját véleményre kíváncsiak.

A következő évben, 2004-ben rendezett második BlogTalk konferencia stílusosan a BlogTalk 2.0 címet viselte. Az elmúlt év sikerei után a 2004-es találkozó arra volt hivatott, hogy párbeszédet alakítson ki a fejlesztők, tehetséges, blogolást tanuló diákok, és általában a bloggerek között. A rendezvény fókuszában a blog állt, mint egy olyan kultúra kifejeződése, mely az információk, ötletek és tudás cseréjén alapszik.⁵² Előadásainak témái között szerepelt a tudásmenedzsment, a videoblog, a blogoszféra formálódása és természetesen a számos országból érkezett előadók saját országuk blogtermését is bemutatták.⁵³

BlogTalk-ot még háromszor rendeztek, a 2005-ös tanácskozássra („Downunder”) Sydneyben, a 2006-osra („Reloaded”) ismét Bécsben került sor, míg a 2008-as alkalmat márciusban, Cork városában, Írországból bonyolították le.⁵⁴

2.8.1 Blogversenyek

Az egyre növekvő blogvilág további jelentős rendezvényei a rendszerint évente meghirdetett blogversenyek. A megmérettetés több kategóriában (pl. gasztroblogok kategóriája, hírblogok kategóriája, stb.) is zajlik. Az eseményre legtöbbször az internethasználók szavazzák be kedvenc blogjaikat, vagy éppen a saját magukét. A jelölési

⁵¹ U.o..

⁵² BlogTalk 2.0: Mission [elektronikus dok.]. URL: <http://2004.blogtalk.net/mission.html> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁵³ BlogTalk 2.0: Program [elektronikus dok.]. URL: <http://2004.blogtalk.net/program.html> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁵⁴ BlogTalk 2008 [elektronikus dok.]. URL: <http://blogtalk.net/> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

időszak után egy szakmai zsűri választja ki a meghatározott számú győztest, de van, ahol a közönség szavazatai a döntők, sőt olyan verseny is van, ahol mindkettőt alkalmazzák. A nemzetközi szféra legrangosabbjainak bemutatása után szót ejtünk a magyar Golden Blogról is.

A képzeletbeli dobogó legmagasabb fokára a BOB (Best of Blogs) nevű verseny állhat, mely blogokat, videoblogokat és podcastokat versenyeztet. A német Deutsche Welle által 2004 óta szervezett megmérettetés 11 nyelven zajlik, azzal a céllal, hogy olyan fórumot biztosítson Európában és más országokban, mely segíti az emberek és a kultúrák egymáshoz közeledését. A 11 nyelv között számos világnyelv megtalálható (de szerepel az arab és a portugál is, a magyar nem). A BOB – ahogy a többi verseny is – beszavazási időszakkal indul, augusztus 31-én, a Nemzetközi Blognapon. (Ezen a napon minden blogírónak 5 másik olyan blogra kell hivatkoznia, melyek nem szerepelnek a blogrolljában, így elősegítve a kapcsolati háló növekedését). A beérkező blogokat az adott nyelv zsűrije – szakemberek és bloggerek – értékeli, többek között a nyelvezet, autentikusság, eredetiség, humor, design, multimédia-használat, és felhasználóbarátság szempontjából. A zsűri döntése alapján kialakult sorrendből kategóriánként 10 indulót szavazásra bocsátanak az olvasóközönség körében, így ők jelölik ki a végső győztest. A kategórianyertes szerzőket tárgynyereményekkel: lappal, mobiltelefonnal, hardvereszközökkel jutalmazzák.⁵⁵

A dolgozat írásának idején fejeződik be a Bloggies 2009-es fordulója. Ez a verseny a legrégebbi mind közül, 2001 óta évenként tartják. A szavazási időszak 2009. január elsején indult és 12 napig tartott, majd 200, véletlenszerűen kiválasztott szavazó 10 kategóriában kijelölte az 5-6 legjobbat, akik közül újabb szavazáson, január 22. és február 2. között választották ki az internetezők a legjobbat, akiknek a nevét március 16-án ismertetik. Érdemes a kategóriák közül kiemelni néhányat: legjobb ausztrál és új-zélandi blog, legjobb ázsiai blog, legjobb fotóblog, legjobb design, legjobb divatblog, pletykablog, leghumorosabb blog, stb. A győztest jelképes összeggel, az idén 20,09 USD-vel díjazzák.⁵⁶

A Weblog Awards 2003 óta megrendezett nemzetközi blogverseny, 2008-ban csaknem egymillió szavazat alapján, 48 kategóriában hirdettek győztest,⁵⁷ az angol Time magazin pedig második éve teszi közzé listáját a legjobb blogokról.⁵⁸

⁵⁵ The BOBs FAQ [elektronikus dok.]. URL: <http://www.thebobs.com/index.php?!=en&s=1220288458785709FVIGIOSF-NONE> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁵⁶ Ninth Annual Weblog Awards: The 2009 Bloggies [elektronikus dok.]. URL: <http://2009.bloggies.com/> Letöltés dátuma: 2009. 03. 23.

⁵⁷ Weblog Awards [elektronikus dok.]. URL: <http://weblogawards.org/> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

Magyarországon 2005 óta a HVG online változatának szerkesztősége rendezi a Golden Blog elnevezésű magyar blogversenyt. „A nézettség nem minden” – mondták a szervezők 2005-ben, utalva ezzel arra, hogy a győztes nem feltétlenül a legnagyobb látogatottsággal bíró oldal lesz. A verseny célja a blogírás népszerűsítése és a bloggerek presztizsének helyreállítása volt – sokan úgy vélték, a bloggerek botránykeltő és exhibicionista naplókkl foglalkoznak.⁵⁹ Ezt a célt már az első versennyel sikerült teljesíteni, a mérkőzés híre számos blogíró és blogolvasót elért, és végül körülbelül 800 nevezés érkezett. Az eszmetörténészből, médiászociológusból, riporterből, fotósból, műsorvezetőből, bloggurból és internetes tanácsadóból álló zsűri az ötletességet, stílust, olvashatóságot, és nem utolsósorban a hasznosságot mérlegelte. Az első évben hírblog, személyes blog, fotóblog, tematikus blog és közös blog kategóriában hirdettek zsűri- és közönségdíjas blogokat, az abszolút győztes pedig a Fényérzékeny elnevezésű fotóblog lett.⁶⁰

A 2006-os évben június végén indult a verseny, a kategóriák száma ekkor már 11-re bővült, köztük ott a személyes blog, a gasztroblog, a véleményező (ők úgy hívják: megmondóblog), közéleti és techblog. 2007-ben további bővülés következett, a Golden Blog mellett a helyi.érték elnevezésű versenyen a hivatalos városi oldalak mellett helyi blogokat, weblapokat vártak, a Klipszemlén pedig magyar videókat díjaztak. A három versenyt együtt GoldenBlok néven emlegették.⁶¹ A 2008-as versengés 10 kategóriában indult június 2-án, érdekesebb kategóriái pl. a mainstream blog (nagy olvasottságú portálok, kiadványok, szervezetek által indított, vagy általuk kiemelten támogatott blogok), IT-blog, komplex blog, és integrálták a korábban külön díjazott helyi blogokat is.⁶²

2.9 Egy különleges műfaj: a blogkönyv (blook)

Az alfejezet címe rögvest ellentmondásba keveredik Pécsi Ferenc (pollner) egy, a Médiablogon megjelent bejegyzésével: a szakember ugyanis így fogalmaz „Mindent a blogkönyvekről” cím alatt: „*Gyorsan hozzáteszem: Ahogy a blog, úgy a blogkönyv sem műfaj. A [...] blogkönyvek műfajukban, színvonalukban, kivitelükben komoly eltéréseket*

⁵⁸ 25 Best Blogs 2009 [elektronikus dok.]. URL: http://www.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,1879276_1879279,00.html Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁵⁹ Bögel György [et al.]: Blogvilág : egy műfaj születése. – Budapest : HVG, 2006., p. 136.

⁶⁰ Golden Blog 2005 [elektronikus dok.]. URL: <http://hvg.hu/hetilap/200536HVGFriss250.aspx> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁶¹ Miért bloKK? [elektronikus dok.]. URL: <http://goldenblokk.hvg.hu/2007611.aspx> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁶² Goldenblog 2008 [elektronikus dok.]. URL: <http://www.goldenblog.hu/cgi-bin/goldenblog/index.cgi> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

mutatnak”.⁶³ Fenntartásokkal fogadtam ezt a kijelentést. A blogok sokszínűsége valóban zavarbaejtő, és nehéz közös jegyeket meghatározni, de a blog definíciójában közölt megállapítás, mely szerint a bejegyzések fordított időrendi sorrendben jelennek meg, univerzálisnak mondható. A forma tehát egységes, ahogyan egységes a *regény* formája is, noha ismerünk szerelmes regényt, történelmi regényt, kalandregényt, stb. Így tehát pusztán tartalmi különbségek alapján hiba volna megvonni a blogtól – és így a blogkönyvtől – a műfaj megnevezést. A blogkönyv ugyanis csupán a tartalmában különbözik minden más könyvtől. Ahogyan a már említett (xSolutions néven blogoló) Varsányi K. Martina fogalmaz: *A blogkönyv is "csak" könyv. Ha jó, akkor olvassák. Ha nem jó, akkor a polcokon fog porosodni. Ahogy azok a könyvek is, amelyek nem blogból íródtak*”.⁶⁴ Lássuk hát, milyen az itthoni kínálat ezekből a különleges alkotásokból.

Az első *bookok* a 2006-os nagy blogbum idejére tehetők. Ekkor jelent meg Méhes Krisztián: *Interkontinentális BLOG* című könyve.⁶⁵ A könyv (azaz a blog) írásakor a szerző egy gazdasági képzésben vett részt az Egyesült Államokban, s a kint töltött hónapok kalandjait írta le blogjában, a könyv azonban több olyan részletet is közöl, melyek a blogban nem voltak olvashatók.⁶⁶ Szintén a 2006-os év terméke Megyeri Nikolett *Lélekdonor* című alkotása, Vincze Zita (Hamaranna) *India Gyógyszállója*, továbbá Kármán Irén újságíró két műve, a *Szemben a maffiával* és *Szemben a hazugsággal*. 2006-ban jelent meg Bögel György és szerzőtársainak „hibrid”-kötete. Amellett ugyanis, hogy Bögel IT-lábjegyzet című blogja teszi ki a könyv jelentős részét, a további szerzők tanulmányaikkal járják körbe a blogoszférát, történeti, technikai, üzleti és egyéb szempontokból. Végül 2006-ra tehető az első blogválogatás, a *Nagy Blogkönyv* megjelenése, mely 8 híres blogból tartalmazza a legérdekesebb részleteket.

2007-ben kicsit visszaesett a blogkönyv-kiadás, Gantner Ádám két írása (az *Ősz Jeruzsálemben*, illetve a *Kissinger és én*), Bán Csaba *Égi tünemény-e*, továbbá Bialkó László Gergő *„Feljegyzések egy XXI. századi elmebajról”* című munkája jellemzik ezt az évet. Merényi Dániel *Napirajz* címmel jelentette meg híres képregényblogját, és sor került két külföldi blog kiadására is, az egyik az Abby Lee álnéven író médiamunkás erotikusan

⁶³ Pécsi Ferenc: *Mindent a blogkönyvekről* [elektronikus dok.]. URL: <http://mediablog.hvg.hu/200916.aspx> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁶⁴ U.o.

⁶⁵ Lausek Esther: *Papírra a blogokkal!* [elektronikus dok.]. URL: http://szivlapat.blog.hu/2008/12/02/papirra_a_blogokkal Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁶⁶ Méhes Krisztián: *Interkontinentális BLOG* avagy *A fejelmélet kudarca*, egyetemen az indiánusok között. – Budapest : TT Média, 2006. – 304, [6] p.

túlfűtött regénye, a *Hol jár az eszem?*, a másik pedig egy szakácskönyv, a *Julie & Julia*.⁶⁷ Szakácskönyvről szólva nem hagyható ki a külföldi konyhai blogokból szemlélő „Egér a levesben” sem.⁶⁸ 2008-ban folytatódott a sorozat, Gyurcsány Ferenc miniszterelnök blogját Blogkönyv 2007-2008 címmel jelentették meg, piacra került a Művelt Alkoholista, a Szakítós blog, a Blogterrarium (a Blogter válogatása), Spiegelmann Laura Édeskevés-e, illetve a zsidó konyha különlegességeit felvonultató Fűszer és Lélek című szakácskönyv.⁶⁹ A Blogger Online Könyvhét alkalmából szintén 2008-ban készült blogválogatás a MEK-en belül is megtalálható.⁷⁰

Látható, hogy az a vélekedés, mely szerint az internet világa romlásba dönti a könyvkiadást, egyelőre még nem állja meg a helyét. Bár kétségtelen: a blogok számos jellegzetessége (pl. a későbbi módosíthatóság, a kommentelés lehetősége) megszűnik a nyomtatott formába öntéssel, és ezek a művek általában nem jutnak az eladási listák csúcsára, az I.A.T. Kiadó vezetője (többek között a Blogterrarium kiadója) úgy vélekedik: a bloggerek jelentős része boldog lenne, ha papíron is megjelenhetne alkotása, az íráskényszer ugyanis általában becsvággal (pozitív értelemben!) párosul. Sőt: 2006 óta díjat is osztanak a legjobb blogkönyvnek.⁷¹

3. A blog könyvtári alkalmazásának lehetőségei

A blogoszféra általános bemutatása után a következőkben a blogok könyvtári használatáról lesz szó. Miként a bevezetőben is említést tettünk róla, az első könyvtári blog 1995-ben született. Itt máris egy pontosítást kell eszközölni, a terminológia ugyanis még nem szilárdult meg egészen. Jenny Levine *The Librarians' Site du Jour* című blogja ugyanis nem egy intézmény, hanem egy könyvtári dolgozó blogja volt. A dolgozat keretein

⁶⁷ Lausek Esther: Papírra a blogokkal! [elektronikus dok.]. URL: http://szivlapat.blog.hu/2008/12/02/papirra_a_blogokkal Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁶⁸ Egér a levesben... [elektronikus dok.]. URL: http://www.tujapont.hu/product_info.php?products_id=27496 Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁶⁹ Lausek Esther: Képernyőről a nyomdába [elektronikus dok.] URL: <http://www.kreativ.hu/cikk.php?id=23102> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁷⁰ e-BOK avagy válogatás a kortárs naplóiírók munkáiból [elektronikus dok.]. URL: <http://mek.oszk.hu/06300/06353/06353.pdf> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁷¹ Lausek Esther: Képernyőről a nyomdába [elektronikus dok.] URL: <http://www.kreativ.hu/cikk.php?id=23102> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

belül a biblioblogoszféra tárgyalásakor az alábbi kifejezéseket alkalmazom (a LibWorld-gyűjtemény szerkesztőjének nyomán)⁷²:

*Liblog*nak nevezem azokat a blogokat, melyeket könyvtárosok, könyvszakmában dolgozó szakemberek írnak. Ezek a blogok többnyire a legaktuálisabb, legérdekesebb témákat vetik fel a könyves-könyvtáros szakmán belül, és segítségével megismerhetünk néhány jelentős tudóst erről a területről. *Könyvtári blog* ezzel ellentétben az intézmények által szerkesztett, „hivatalos” blog. A liblogok és könyvtári blogok összességét pedig – mivel a liblogoszféra elnevezés félreérthető – biblioblogoszférának fogom nevezni.

De mi indította vajon Jenny Levine-t és az őt követő többi könyvtárost arra, hogy blogot indítson? Az ALA (Amerikai Könyvtáros Egyesület) küldetésnyilatkozata a következőt mondja ki: „*Librarians are recognized as proactive professionals responsible for ensuring the free flow of information and ideas to present and future generations of library users*”⁷³ Tehát a könyvtárosok felelősek az információk és ötletek szabad áramlásának biztosításáért a jelen és a jövő könyvtárhasználói felé. Éppen ezért, állítja tanulmányában Judit Bar-Ilan, a könyvtárosnak nem csupán szükség esetén kell információt szolgáltatnia, nem elég, ha csak közvetít használó és információ között, elébe kell mennie a kéréseknek, értesítenie kell az újdonságokról, az új, releváns információkról, és segítenie kell a használókat a források, új technológiák és információ-visszakereső eszközök hatékony használatában. A blogok ideális eszközei az információ-szétsugárzásnak, a vélemények kicserélésének, a szembenálló nézetek ütköztetésének.⁷⁴ Használhatók továbbá az egyes könyvtárak helyi információinak (nyitvatartási idő, különleges beszerzések, olvasmányajánlás) stb. továbbítására is. A LibWorld összeállítás szerkesztői előszavában olvassuk: „[...] *my sense is that liblogs are maturing. No longer the shiny new toy, they’ve become an established mechanism that works well for people with something to say.*”⁷⁵ (A liblogok felnőtté váltak. Többé már nem fényes, új játékok, hanem olyan stabil mechanizmussá lettek, ami az emberekért működik, hogy beszéljen valamiről). De miről is „beszélhet” egy könyvtári blog vagy liblog?

⁷² Christian Hauschke, Sarah Lohre, Nadine Ullmann : LibWorld : library blogging worldwide [elektronikus dok.]. URL: <http://ek.klog.hu/wp-content/uploads/2009/01/libworld.pdf>. - p. 6. Letöltés: 2009. 03. 23.

⁷³ Mission, priority areas, goals [elektronikus dok.]. URL: <http://www.ala.org/ala/aboutala/governance/policymanual/mission.cfm> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁷⁴ Bar-Ilan, Judit: The use of Weblogs (blogs) by librarians and libraries to disseminate information [elektronikus dok.]. URL: <http://informationr.net/ir/12-4/paper323.html> Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁷⁵ Christian Hauschke, Sarah Lohre, Nadine Ullmann : LibWorld : library blogging worldwide [elektronikus dok.]. URL: <http://ek.klog.hu/wp-content/uploads/2009/01/libworld.pdf>. - p. 9. Letöltés: 2009. 03. 23.

- közölheti a könyvkiadás újdonságait, tanácsokat adhat jövőbeli kölcsönzésekhez
- szolgálhat on-line olvasói klubként, ahol a látogatók megoszthatják egymással olvasmányélményeiket, természetesen a visszajelzés, az interaktivitás számos más célra is felhasználható
- hasznos hírportál lehet információs szakemberek számára, de akár szorítkozhatunk saját könyvtárunk híreire
- tájékoztathat rendezvényekről, kulturális programokról, mi zajlik a „falakon belül”
- segítségével az olvasó mélyebben megismerheti a könyvtárost, hiszen mégiscsak az ő gondolatai, véleményei jelennek meg a blogban
- felhívásokat közölhet
- a könyvtári munkafolyamatok leírásával a könyves szakmát közelítheti az olvasókhoz, ezáltal azok jobban beleláthatnak a munkába, megértik és megbecsülik⁷⁶

A blog dinamikus, könnyebben szerkeszthető mivolta, nem utolsósorban pedig személyes hangvétele miatt egyre inkább terjedőben van, és szívesen alkalmazzák a hivatalos könyvtári honlapok mellett, vagy éppen helyette. Magyarországon a könyvtári blogoszféra, bár örömteli módon egyre nagyobb teret hódít, még mindig szerényebb más országoknál. A következőkben kitekintést adunk néhány ország könyvtáriblog-helyzetéről, majd rátérünk a magyarországi viszonyok bemutatására.

3.1 A könyvtári blogok helyzete a világban

Spanyolországban a könyvtárral foglalkozó blogok a 2003-as év elején jöttek divatba, ekkor jelent meg Javier Leiva Bibliotecaria desordenado című blogja. A készítő üzleti fogásból indította blogját, információmenedzsmenttel és webdesignnal foglalkozó cégével. A *DeaKialli DocuMental* két információs szakember hírgyűjteménye, míg a *Documentación, biblioteconomía e información* a régi, idejétmúlt könyvtári technikákat veszi górcső alá, és tudománymetriai területeket is érint, de fut egy elismert, könyvtári építészettel foglalkozó blog is.⁷⁷

⁷⁶ Buzai Csaba: Blog a könyvtárban – pályázat – „Az év fiatal könyvtárosa 2007.” [elektronikus dok]. URL: http://blog.justhvk.hu/wp-content/uploads/2007/07/blog_es_kvtar.doc Letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁷⁷ Christian Hauschke, Sarah Lohre, Nadine Ullmann : LibWorld : library blogging worldwide [elektronikus dok.]. URL: <http://ek.klog.hu/wp-content/uploads/2009/01/libworld.pdf>. - p. 13. Letöltés: 2009. 03. 23.

Norvégia 2001 óta működtet könyvtári témájú blogokat, először a liblog-formátum jelent meg, az intézményi blogok valamivel később indultak. E korai időpontban még nem sokan fedezték fel az új lehetőséget, a „bumm” itt is 2004-2006-ban következett be, 2006-ban közel 40 új liblog és könyvtári blog jelent meg, a liblogok szerepe azonban jóval jelentősebb. A jelentős köz- és egyetemi könyvtáraknak még ma sincs blogjuk.⁷⁸

Irán 2001 óta könyvtáriblogol, s úgy tekint az új jelenségre, mint a Könyvtár 2.0 új lehetőségére, melynek célja a könyvtár- és információtudomány új fejlesztéseinek megvitatása. Az iráni könyvtári tematikájú blogok tudományos aktivitásról, olvasmányértékelésről, hírekről szólnak, könyvtári és liblogok egyaránt előfordulnak (előbbieket 2006-ban fejlődtek hihetetlen mértékben). Az ország közel 2000 könyvtárosa közel 200 blogot üzemeltet, s majd’ minden héten egy új indul.⁷⁹

Franciaország 2003-ban csatlakozott az áramlathoz. Először Nicolas Morin és Marlene Delhaye kezdett blogírásba, döntően a számítógépek és elektronikus újságok témakörében, ez a két terület még 2007-ben is igen jellemző volt a francia nyelvű biblioblogoszférára. A személyi összetételt tekintve: döntően könyvtár- és információtudományt tanuló diákok és tanáraik írják ezeket a blogokat, többnyire álnéven. Norvégiához hasonlóan a közkönyvtárak itt is jelentős lemaradásban vannak.⁸⁰

Ausztria első könyvtári bloggerei 2002-től munkálkodnak. Horst Prillinger ekkor indította el *The Aardvark Speaks* címmel blogját, melynek alcíme „Lényeg, pezsgés, homály” volt, sőt még ISSN-t is kapott! Szól blog információetikai kérdésekről, könyvtároshallgatók egy csoportja itt is indított blogot tanulmányi és munkatapasztalatokról, továbbá érdemes megemlíteni Mark Buzinkay MBI Blogját, ahol információ- és folyamatmenedzselésről, könyvtármarketingről, illetve egy másik blogban a tudásmenedzsment és a Web 2.0 kapcsolatáról esik szó.⁸¹

Görögországban az első fecske 2006-ból való, a „*Librarianship and Information Science*” címmel alkotó szerző rövidesen a humorosabb „*Wicked Librarian*” cím mellett döntött. Új technológiákról, online szolgáltatásokról, könyvtár 2.0-ról írt. Az internet

⁷⁸ U.o. p. 29.

⁷⁹ U.o. p. 40.

⁸⁰ Delhaye, Marlene – Morin, Nicolas: Un panorama de la biblioblogosphere francophone á la fin de 2006 [elektronikus dok.]. URL: <http://bbf.enssib.fr/consulter/bbf-2007-03-0088-002> letöltés ideje: 2009. 03. 22.

⁸¹ Christian Hauschke, Sarah Lohre, Nadine Ullmann : LibWorld : library blogging worldwide [elektronikus dok.]. URL: <http://ek.klog.hu/wp-content/uploads/2009/01/libworld.pdf> - p. 93. Letöltés: 2009. 03. 23.

széleskörű elterjedtségének hiánya miatt az országban még ma is igen kevés a könyvtárral foglalkozó blog.⁸²

Japán lakosai mindig is szerettek naplót írni, s tették ezt azelőtt is, hogy a blogszerkesztők megjelentek volna. Használatuk is különös, kevésbé lényeges a közösségépítő funkciójuk, mint mondjuk hazánkban, inkább a naplózási vágy kielégítésére szolgálnak. Az első egyetemi könyvtári blogot Koichi Ojiro indította „Gakujutsu Shuppan to Gakujutsu Communication Blog” címen. A 2003-2004 közötti időszakban mind többen és többen álltak át a HTML-szerkesztéssel készült személyes weboldalokról a blogokra. Ekkor készült el a Liblog JAPAN könyvtár- és információtudományi blog, illetve a Copy&Copyright Diary. Napjainkra az egyetemi és közkönyvtárak kivételével a növekedés lelassult, a bloggerek figyelme új technológiák felé fordult.⁸³

Az USA biblioblogoszférája – nem meglepő módon – összetettebb és több rétegű, mint a világ bármely más részén. Köszönhető ez az amerikaiak jelentős általános blogolási kedvének, vagy a könyvtárosok gyors felismerése, hogy az ötletek kommunikációja ezen a csatornán igen gyorsan és elegánsan valósulhat meg. Először jött a liblog, majd ezt követte a könyvtári blogok számának gyors emelkedése, nagyjából két év különbséggel. A nagy kitörés itt 2004-ben következett be, amikor könyvtárosok és könyvtárak százai indították el saját blogjukat. Az elsők között van Blake Carver LIS News-a, illetve Jessamyn West librarian.net-je, amely az első, igen ismert, könyvtáros által írt blog volt, itt hozta létre The Shifted Librarian című blogját a már említett Jenny Levine, a Tame the Web pedig Michael Stephens széles körben olvasott munkája.⁸⁴

3.2 A könyvtári blogok magyarországi helyzete⁸⁵

3.2.1 Első lépések – külső szolgáltatók

A blog a történetkutatás szempontjából nagyon szerencsés műfaj. Évek távlatából is, ha szükség van rá, napra pontosan megmondhatjuk egy adott blog indulásának időpontját, ha belemélyedünk az archívumba. Ennek a lehetőségnek köszönhető az is, hogy a magyar könyvtári blogoszféra kialakulásának kezdőpontját napra pontosan meg tudjuk mondani: ez a dátum 2003. november 22-e. Ekkor indult el a Könyvtároskisasszony elnevezésű blog a Freeblog keretein belül, „Sorsha” szerkesztésében. A hölgy pontosan tudta, hogy

⁸² U.o. p. 115.

⁸³ U.o. p. 175.

⁸⁴ U.o. p. 200.

⁸⁵ Kis magyar könyvtári blogtörténet [elektronikus dok.]. URL:

<http://www.kithirlevel.hu/index.php?oldal=hirlevel&datum=2007.4.4&id=14&ev=2007&szam=14#a11>

letöltés ideje: 2009. 03. 23.

újdonságot hoz a magyar könyvtárügybe, erről a blog második bejegyzésében így ír: „[...] ilyen magyarországon még nincs. Egyelőre a lelkesedés megvan, majd meglátjuk, hogy meddig fog tartani”. Az ötlet, saját bevallása szerint onnan származik, hogy végigböngészte a Libdex oldalán, minden bizonnyal már akkor is igen terjedelmes könyvtáriblog-listát.⁸⁶ Sorsha a blogja alcímében pontosan megjelöli, mivel is kíván foglalkozni: könyvtár, információkeresés, hírek és érdekességek várhatók. Sajnos Magyarország első számú liblogja lassan egy éve tetszhalott állapotban van (az utolsó bejegyzés 2008. áprilisában keletkezett), reméljük, hogy újító kedvű gazdája nem hagyta végleg magára, kár lenne érte!

Sorsha után egy év kellett, míg elindult a Henrietta névre keresztelt énblog (2004. november 2.), mely a későbbiek során alakult igazi könyvtári tematikájú bloggá.⁸⁷ Ismét egy év, és egy harmadik könyvtár-informatika szakos hallgató indított blogot (Mani, 2005. augusztus). Alig pár hónappal később indította el blogját Takács Dániel, Myownblog címmel, a Wordpress szolgáltatónál, illetve szintén Wordpress-es énblogot (Tekintet) kezdett írni Varga Lilla, egy újabb könyvtáros hallgató, jelenleg az OSZK munkatársa.⁸⁸ 2006. szeptemberében szakmai jellegű, de mégis személyes blogot indított Paszternák Ádám, és az Olvasónapló címet adta neki. Szolgáltatóváltás után Fialatos Könyvtár Szemlélet (FIKSZ) néven vált a magyar biblioblogoszféra kiemelkedő jelentőségű orgánumává.

2006. szeptember 7-e az első intézményi blog (azaz könyvtári blog) indulásának napja, melyet az orosházi Justh Zsigmond Városi Könyvtár két lelkes könyvtári dolgozója indított, akik egyebek mellett a „Veszíts el egy könyvet” című olvasásnépszerűsítő játék megalkotói is. (Egyikük, Petrovszki Mária valamivel később átvette és libloggá formálta az eredetileg a Freeblogon üzemelő, Könyvtárosháza című blogot, míg a könyvtári blog saját szerveren, a justhvk.hu domain alatt található).⁸⁹

2007. januárjában egy lelkes olvasó különleges, ám rövid életű vállalkozásba fogott: az OSZK irodalmi említéseit kutatta. Blogja mindössze három hónap bejegyzéseit tartalmazza. 2007. márciusában indult el a MEK Hírek elnevezésű intézményi blog, továbbá igen aktívnak mutatkozott a balmazújvárosi Lengyel Menyhért Városi Könyvtár,

⁸⁶ Sorsha: Lopjunk ötletet [elektronikus dok.]. URL: http://konyvtaroskisasszony.freeblog.hu/archives/2003/11/24/Lopjunk_tletet/ letöltés ideje: 2009. 03. 23.

⁸⁷ <http://henrietta.klog.hu/>

⁸⁸ <http://tekintet.wordpress.com/>

⁸⁹ Kis magyar könyvtári blogtörténet [elektronikus dok.]. URL: <http://www.kithirlevel.hu/index.php?oldal=hirlevel&datum=2007.4.4&id=14&ev=2007&szam=14#a11> letöltés ideje: 2009. 03. 24.

saját domainjén két blogot is üzemeltetni kezdett, továbbá külső szolgáltatónál, egyéni blogmotorral kezdte blogját Koroknai Sándor, az intézmény rendszergazdája, témája az integrált könyvtári rendszerek és általában a könyvtárinformatika volt. A Verseyhy Ferenc Megyei Könyvtár és Művelődési Intézet blogja az intézmény új honlapjának átadásával, 2008. márciusában, csaknem napra pontosan egy év fennállás után megszűnt, helyesebben integrálódott az intézményi weblapba, de megtalálása nehézkes. További intézményi blogok külső szolgáltatóknál: a budapesti Baár-Madas Gimnázium könyvtárának blogja csaknem egy éve indult meg⁹⁰, rá egy hónapra a Bod Péter Megyei Könyvtár (Sepsiszentgyörgy) is a blogformátumot választotta⁹¹, míg Cs. Bogyó Katalin szegedi könyvtárostánár 2007. augusztusa óta osztja meg személyes és könyvtárban szerzett tapasztalatait.⁹² Érdeemes még megemlíteni – bár 2008. augusztusa óta nem frissült – Sonnevend Péter, a könyvtári rendszerek szakértőjének blogját, melynek összesen 14 bejegyzése egyenlő arányban oszlik meg a személyes és könyvtárügyi témák között.⁹³

Egészen új kezdeményezés a Könyvtár.Infó. A portál, melyről a blog szól, kettős céllal jött létre: *„egyrészt egy felületen bemutatni jelenlegi és leendő olvasóink számára a könyvtári rendszer sokszínű világát (végül eljuttatva őket az egyes könyvtárakhoz), másrészt olyan informatikai háttérrel adni a könyvtárak és könyvtárosok kezébe, melynek segítségével együttműködve, közösségi módon tudják kiszolgálni a tudás és információ után kutatókat”*.⁹⁴

A pillanatnyilag még tesztelési időszakban lévő portál üzemeltetői elsősorban a tájékoztatásra terveztek. Adataikat statisztikákból, illetve a Könyvtári Minervából nyerik. Lehetőség lesz keresni az összes magyarországi könyvtár adatai és szolgáltatásai között, könyv- és folyóirat-adatbázisokban kutatni, a kikölcsönzött könyveket egyszerűen és átláthatóan nyilvántartani, stb. Már működő szolgáltatás a KözelKATT⁹⁵, ahol öt nagy adatbázisban (FSZEK, MOKKA, ODR, ELTE, DEENK) is végezhetünk keresést. A jövőben egyéb szolgáltatások, köztük SMS-értesítő kialakítása is várható. (A projekt keretében készülő közös katalógusról (UTCA) szóló információk egy másik blogon érhetők el).

⁹⁰ <http://bmrkgk.blog.hu/2009/03/04/>

⁹¹ http://konyvtarunk.blogspot.com/2008_02_01_archive.html

⁹² http://csbk.blogspot.com/2007_08_01_archive.html

⁹³ <http://peter-sonnevend.com/>

⁹⁴ Kapunyitási pánik [elektronikus dok.]. URL: <http://konyvtar.info/terv/> letöltés ideje: 2009. 03. 24.

⁹⁵ <http://konyvtar.info/kozelkatt/>

A könyvtáros.net címen található blogot az FSZEK észak-pesti régiójának dolgozói és olvasói írják 2008 novembere óta, könyvkritikákat tartalmaz, s előnye, hogy a bejegyzések végén hivatkozik olyan könyvtárak gyűjteményére, OPAC-jára, ahol az adott mű megtalálható, így ki is kölcsönözhető.⁹⁶

3.2.2 A KLOG létrejötte – és sikere

A KLOG könyvtáriblog-gyűjtemény megalakulása talán a legjelentősebb a könyvtári blogoszféra szempontjából. 2006. október 25-én az alábbi üzenet érkezett a már említett Takács Dánieltől a KATALIST könyvtári levelezőlistára: *„Nemrég új "virtális központot" hoztam létre a weben, klog.hu néven (könyvtár-log). Ez a cím helyet kíván adni minden könyvtárosnak, aki blogot kíván vezetni, viszont úgy érzi, hogy a standard ingyenes szolgáltatók (freeblog, blogger, wordpress stb.) által nyújtott lehetőségekkel nem elégszik meg, vagy csak egyszerűen bele kíván kóstolni ebbe az új formájába a kommunikációnak”*.⁹⁷ Megtörtént hát: elkezdődött az eddig szétszóródott könyvtári témájú blogok egy helyre gyűjtése. A célt így fogalmazta meg szintén Takács Dániel: *„a könyvtári élet különböző területein dolgozó könyvtárosok szabad környezetben blogalapú kommunikációs és tájékoztató felületet tudjanak kialakítani, amely segíti őket a tudományos és szakmai céljaik megvalósításában, illetve az eredmények közzétételében, megosztásában és megvitatásában”*.⁹⁸ Az elsők között csatlakozott Paszternák Ádám FIKSZ-e, Takács Dániel Myownblogja Élet és Könyvtár néven folytatta tovább a működést, szerzője ezen kívül a Könyvtárépítészeti című blog írására is vállalkozott. Németh Márton, volt szegedi könyvtáros hallgató 2007 áprilisától blogol, szakterülete az északi országok könyvtári rendszere. Új intézményi blogja nyílt az ELTE Egyetemi Könyvtárának, a Magyar Olvasástársaságnak, és tovább szaporodtak a könyvtáros hallgatók által írt szakmai- vagy énblogok. Belépett a Henrietta-blog, a Mani-blog, létrejött a Szombathelyi Könyvtáros Hallgatók Egyesületének blogja. Két egri hallgató, Matolcsi Zoltán és Molnár Csaba elindította az Információtudományi és Információbrókeri Blogot, majd 2007. márciusában a könyvtárostánárok következtek, akik egy hónapnyi Freeblog után csatlakoztak. A KLOG-ra tette át székhelyét Koroknai is, blogja címét ezután Open Library-re módosította. Horváth Sándor Domonkos személyében megjelent a

⁹⁶ <http://www.konyvtaros.net/magunkrol>

⁹⁷ Bemutató-klog.hu [elektronikus dok.]. URL: <https://listserv.niif.hu/pipermail/katalist/2006-October/029941.html> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

⁹⁸ Takács Dániel: A KLOG.hu [elektronikus dok.]. URL: http://www.klog.hu.990.hu/index.php?Itemid=46&id=16&option=com_content&task=blogcategory Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

könyvtárigazgatói blog, 2007 márciusától csaknem egy évig közölte írásait. 2008 májusától eredeti terveinek megfelelően könyvtári jogi blogban folytatja publikálási tevékenységét. Született blog könyvtári menedzsment témában is – sőt a KLOG ad otthont egy ÜzletInfo elnevezésű projektnek, melynek blogja sajnos most nem elérhető. A projekt célja, hogy a benne résztvevők (elsősorban felsőoktatási hallgatók) a könyvtárak számára tematizált információforrásokat gyűjtsenek az üzleti rétegből. A projektet dr. Kiszl Péter, az EKF és az ELTE oktatója vezeti.

A liblogok és könyvtári blogok összegyűjtése mellett a KLOG két igen hasznos szolgáltatást is üzemeltet, a KataKer, továbbá az e-ngine elnevezésű keresőket; előbbi a KATALIST archívumában⁹⁹, utóbbi pedig levelezőlisták archívumában, könyvtári egyesületek hivatalos oldalain, könyvtári blogokon, tematikus forrásgyűjteményekben, online elérhető forrásszövegekben, e-periodikák archívumában teszi lehetővé a búvárkodást.¹⁰⁰

3.2.3 Néhány jelentősebb liblog

Anima 2007. április 29-én indította el blogját. A 43. életévét akkor éppen csak betöltött hölgy bevallja: még soha nem vezetett naplót, de ha már nekiáll, akkor ezt az interneten teszi, blogformában.¹⁰¹ Az *Anima* nem hivatalos könyvtári blog, hanem liblog, szó esik benne a könyvtárak világáról, könyvtárostanárok gondolatairól, ugyanakkor nagy számban kapnak helyet a szerző életének (édesanyának és szinglinek) egyéb területei is.

Az *Élet és Könyvtár*, mint korábban említettem, Takács Dániel (a KLOG létrehozója) Myownblogjának közvetlen utódja, a Wordpressről a klogra költözve. Az első bejegyzést 2005. december elsején postoló szerző informatikus könyvtáros tanulmányai után a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem webkönyvtárosa lett. A blog szerzője 4 nagy kategóriát határozott meg, ezek: könyvtár (külföldi és hazai, könyvtárakkal kapcsolatos hírek szemléje, jelenleg 167 bejegyzés), a tech rovat a különféle technikai újdonságokat válogatja és mutatja be az olvasónak (84 post), a web pedig blog- és honlapajánlással, operációs rendszerekkel, szoftverekkel foglalkozik (125). A bejegyzések legnagyobb része (293) személyes jellegű, a szerző életének egyéb mozzanataival foglalkozik.¹⁰² Takács Dániel másik blogja, a *Könyvtárépítészet*, színvonalas, értékes – és különleges – kollekciónak számít.

⁹⁹ Paszternák Ádám: KataKer [elektronikus dok.]. URL: <http://fiksz.klog.hu/112/kataker/> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

¹⁰⁰ <http://e-ngine.klog.hu/about.html>

¹⁰¹ Anima: Szeszélyes április [elektronikus dok.]. URL: <http://anima.klog.hu/2007/04/29/szeszelyes-aprilis/> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

¹⁰² <http://ek.klog.hu/>

2006. július 19-e óta a világ könyvtárainak intézménynevet és fényképet tartalmazó gyűjteménye, frissítése 2008. márciusa óta szünetel.

A *FIKSZ* szintén jelentős képviselője a magyarországi biblioblogoszférának. Szerzője, Paszternák Ádám (aki egyebek mellett a 702 című blognak is írója) 2006. október 17-én látott munkához, blogjának designja egyszerű, de könnyen átlátható, a domináns szürke szín alkalmazása pedig a modernség, korszerűség érzetét kelti a használatban. A *FIKSZ* a Fiatalos Könyvtár Szemlélet rövidítése, deklarált célja, hogy az ifjúsági könyvtárosok fontos segédeszköze legyen, a tinédzser korosztály megfelelő könyvtári kiszolgálásához ad forrásokat és ötleteket.¹⁰³ Kategóriái önmagukért beszélnek, a legfontosabbak külön címsorban kiemelve találhatóak meg, így a navigáció könnyű és gyors. (Érdemes felfigyelni a fegyelmezett kategória-használatra, Paszternák ugyanis háromnál több kategóriát soha nem alkalmaz bejegyzéseire). Belföldi és külföldi eseményeket, kishíreket, szubjektív véleményeket, webajánlót találhatunk itt, de számos bejegyzés foglalkozik könyvtár és használó viszonyával, a könyvtárosi hivatással és a digitális világgal. Külön aloldalon hosszabb írások fordításait találjuk, amelyek javarészt könyvtár és blog viszonyát tárgyalják, illetve szerepel néhány nagyobb terjedelmű összeállítás az Ubuntu Linux operációs rendszerről, melyet a szerző használ.¹⁰⁴

Németh Márton könyvtárügyi blogja 2007. április 2-a óta az északi könyvtárakkal kapcsolatos információk legfontosabb gyűjtőhelye. A szerző jelenleg az OSZK rendszerkönyvtárosa, tanulmányait Szegeden, később pedig Dániában végezte, itt ismerkedett meg az északi országok speciális könyvtári rendszereivel, ami jelentős hatást gyakorolt rá, és több írásában, többek között a szakdolgozatában is visszatért rá. Blogja első bejegyzésében így határozza meg a tematikáját: *„E bloggal az a fő célom, hogy további adalékokkal szolgáljak a nemzeti könyvtári hálózatok menedzselését, valamint a könyvtárak társadalmi pozícióját érintő tág témakörökben. Bár tulajdonképpen szó eshet benne mindenről ami aktuálisan foglalkoztat”*.¹⁰⁵ Érdeklődése tapinthatóan visszaköszön a bejegyzésekben, kellemes, olvasmányos stílusban írja postjait. Érdekességeket közöl a könyvtári világhelyzetről, esettanulmányokat publikál az északi országok könyvtárainak hálózatáról, könyvtár és társadalom sokrétű összefüggéseiről. Itt kell megemlíteni, hogy Svédországban egy másik magyar könyvtáros hölgy is dolgozik. Melissa néven két blogot

¹⁰³ http://www.klog.hu.990.hu/index.php?option=com_weblinks&catid=15&Itemid=43

¹⁰⁴ <http://fiksz.klog.hu/>

¹⁰⁵ Németh Márton: Üdvözlét mindenkinek [elektronikus dok.]. URL: <http://nemethmarton.klog.hu/2007/04/page/2/> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

is ír, a Blogger, illetve a Freeblog szolgáltatóknál, írásai a Göteborgban könyvtárosként töltött napok mellett a svéd kultúra általános megismerését is lehetővé teszik.

Érdeemes szólni még két külföldi kitekintést szolgáló, magyar könyvtárosok által vezetett liblogról: az Amerikába jöttem könyvtáros írója Texasban szerezte tapasztalatait a College of the Mainland nevű főiskolai könyvtárban, míg a másik szerző, Imecs Ágnes Provincetown közkönyvtárában tevékenykedett 18 hónapig, rövid blogja 2007 áprilisa és 2008 februárja közötti bejegyzéseket tartalmaz.

Hazai könyvtárosi tanácsadó blogjaink közé tartozik Csámer Iván szakképzett informatikus könyvtáros és magyartanár „Hogy csinálja ezt egy könyvtáros?” címmel vezetett blogja. A szakember elsősorban az online világban használható tippeket ad, elsősorban barátainak és könyvtára olvasóinak. (A blog az ELTE szerverén indult el 2008. augusztusában, s nem is olyan régen vált a KLOG részévé, 2009 elején visszaköltözött az egyetemi szerverre).

Magyarország második liblogját, ahogyan már szó volt róla, egy informatika – informatikus könyvtáros szakpáron tanuló hallgató, Kovács Ágnes indította. Ez volt a Henrietta blog. A hihetetlen munkabírású fiatal hölgy tanulmányai és könyvtári gyakorlatai mellett a Szombathelyi Könyvtáros Hallgatók Egyesületének titkára, több tanórát tartott a blogolás témakörében, rendezvényeket szervez, és blogokat, leginkább könyvtári blogokat szerkeszt. Nevéhez köthető több általános iskola, a hallgatói egyesület, az MKE Vas megyei szervezetének, továbbá a Savaria Egyetemi Könyvtár Pedagógiai Szolgáltató Központjának blogja, illetve az intézmény vezetői információs rendszerének elkészítése.¹⁰⁶

Darvas Tóth Péter Nyilvános Könyvtár című blogja a sajto.klog.hu címen futott, 2007. június elseje óta. A 2008. december 27-én lezárult blog ars poeticája a következő volt: *„Keresőszavakkal sajtófigyelést végzek. Elsősorban és praktikusán online és elektronikus médiumokat figyelek. Van-e hírértéke a könyvtárban folyó munkának? Milyen típusú hírekkel tudnak a könyvtárak bekerülni a “médiába”? Ismerik-e a könyvtárak a sajtókapcsolati eszközöket? Ha ismerik tudják-e hatékonyan használni?”*¹⁰⁷ A szerző nem kevés iróniával, néha kíméletlenül, tudatos provokációs szándékkal fogalmazta meg postjait, melyekben a híreket kommentálta. Kritikus hozzáállásával élénk színfoltja volt a biblioblogoszférának.

¹⁰⁶ Kovács Ágnes: Rólam [elektronikus dok.]. URL: <http://henrietta.klog.hu/rolam/> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

¹⁰⁷ Darvas Tóth Péter: Ki? Mikor? Mit? Hol? Hogyan? [elektronikus dok.]. URL: <http://sajto.klog.hu/2007/06/01/hello-vilag/> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

Említettük, hogy a könyvtáros szakma magasabb pozícióiban lévők is kezdik használni az új technológiát: Horváth Sándor Domonkos, a győri Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár igazgatójának blogja, továbbá az ezzel párhuzamosan futó intézményi (gyermekkönyvtári) blog kiválóan példázza a liblogok és a könyvtári blogok közötti különbségeket. A könyvtár igazgatójának énblogja (személyes, egyes szám első személyű bejegyzések, s nem csak a könyvtárhoz kapcsolódó témákról) mellett a Gyermekkönyvtár blogja, melynek elindításáról maga Horváth Sándor Domonkos is ír a HSD-klogon¹⁰⁸, 2007. áprilisa óta szolgálja a fiatal olvasókat, leginkább programajánlókkel, és a könyvtárba érkezett újdonságok hűséges közlésével.

A könyvtárigazgató 2008. március 22-ével lezárta blogját, és újat indított, jogászi és kodifikátor szakjogászi képezésének megfelelően jogi témában. A bejegyzések célja a könyvtári és kulturális jog újdonságainak bemutatása.

Speciális diszciplinát választott blogja témájául Nagy Nikolett, az ELTE volt informatikus könyvtáros hallgatója. Szakdolgozatának folytatásaként a NNN (N. Nagy Nikker) blogon is a CRM-mel, az ügyfélkapcsolati menedzsment könyvtári alkalmazásának kérdéseivel foglalkozik. Azt vizsgálja, milyen lehetőségek állnak a könyvtárosok előtt piaci részesedésük növelésére, s úgy véli, az ügyfélkapcsolatok helyes kezelése legalább akkora vonzerőt jelent a könyvtárnak, mint a jól feltárt állomány, vagy a milliókat érő IKR. (indult: 2007. április 6.)¹⁰⁹

3.2.4. Könyvtári és szervezeti blogok

A *KönyvtárosTanár* 2007. március elsején indult a Freeblogon, s egy hónap után lett a KLOG tagja, s innentől a Könyvtárostanárok Egyesületének hivatalos blogjaként működik. Szerkesztője Kiss Anna, a kecskeméti Pedagógusház dolgozója, később Bondor Erika, a KTE elnöke, egyik jelentős munkatársa pedig megint csak Cs. Bogyó Katalin.¹¹⁰ Egy kb. egy hónappal későbbi bejegyzés számol be a tervezett témákról: aktuális hírek és szakmai képzések, beszámolók, és programajánló, de számítanak a kollégák témafelvető aktivitására is. A KönyvtárosTanár blog tehát a szakma egy fontos eszmecserélő fóruma kíván lenni. Gazdag linkgyűjteményében szakmai munkaközösségek, számos könyvtáros honlap és blog, valamint iskolai könyvtárak elérhetőségét találjuk, és már-már zavarba ejtően sok (gyakori a redundancia) kategóriából válogathatunk: pl. iskolai könyvtárak 2.0,

¹⁰⁸ Horváth Sándor Domonkos: Könyvtári blogdivat [elektronikus dok.]. URL: <http://hsd.klog.hu/?p=8>

Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

¹⁰⁹ Nagy Nikolett: CRM a könyvtárakban [elektronikus dok.]. URL: <http://nagynikker.klog.hu/?p=57> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

¹¹⁰ <http://konyvtarostanar.klog.hu/rolam/>

iskolai könyvtárak története, iskolai könyvtári szakfelügyelet, iskolai könyvtári statisztika, stb. De találunk az érettségire és felsőoktatásra, a könyvtárak berendezésére, szakmai anomáliákra, tankönyvekre vonatkozó bejegyzéseket is.

A Magyar Olvasástársaság 2006. december elseje óta blogol, azért, hogy ösztönözze az olvasással kapcsolatos témák megvitatását, illetve fórumot biztosítson a széles spektrumú nézeteknek, szempontoknak. Kategóriái közül a legnagyobb bejegyzésszám a funkcionális analfabetizmus, a gyermekkönyvek, a kötelező olvasmányok, az olvasásra motiválás, olvasástanítás, szövegértés mellett található. (Külön blogot vezet az Olvasástársaság elnöke, Steklács János is).

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének Fejlett Információs Technológiák és Társadalom szekciója egészen friss testület. Feladatai többértékűek: egyrészt a szociális és informatikai trendek és változások figyelése a könyvtári munkafolyamatok hatékonyságnövelése érdekében, az új lehetőségek mielőbbi megismertetése, módszertannyújtás a könyvtári dolgozók számára, illetve fórum az önképzésre és a tapasztalatok megosztására.¹¹¹ Újdonságaikat, híreiket ők is saját blogon közlik.

A Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete 2008. január 9-én szállt be a blogoszférába. Az MKE alapszabálya és ügyrendje alapján működő helyi szervezet a szakmai ismeretszerzés, a tudás folyamatos fejlesztése érdekében jött létre. Blogjukban Csongrád megye és általában a könyvtáros szakma különféle területeinek aktuális híreit, eseményeit, információit közlik. A bejegyzéseket egy maroknyi csapat, a CSMKE elnöke, Oros Sándor, a már említett könyvtárostanár, Cs. Bogyó Katalin és még egy fő írja.

Nemcsak a végzett szakemberek csoportosulásai, de hallgatói egyesületek is vezetnek blogokat: közülük érdemes szólni az ELTE informatikus könyvtáros növendékeinek Hallgatói Érdekképviselője által vezetett blogról, amely egyfajta tanulmányi információs központként segíti a hallgatókat, tantárgyi tematikákat, könyvtári alapidokumentumokat, programlehetőségeket és a kar híreit tartalmazza. A budapesti hallgatók mellett a szombathelyiek (SzOKHE) is saját bloggal büszkélkedhetnek.

Az ELTE Egyetemi Könyvtára az alábbi bejegyzéssel nyitotta meg könyvtári blogját, s ebben megemlíti a legfontosabb tényezőket, ami miatt egy intézménynek érdemes a tájékoztatásnak ezt a formáját választania: *„Az első bejegyzés. Blogol az Egyetemi Könyvtár. Miért blogol? A blog egy újabb lehetőség arra, hogy elérjük az Egyetemi Könyvtárba járó közönséget. Híreket tudunk megosztani, problémákat oldhatunk meg*

¹¹¹ Felhívás : MKE FITT [elektronikus dok.]. URL: <http://itszekcio.klog.hu/2008/03/17/felhivas/>
Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

*együtt, segítséget tudunk nyújtani, és hangsúlyozni tudunk néhány fontosnak tartott megújuló szolgáltatást. A blogok természetéből fakadóan kevésbé formálisak, és reméljük, hogy olvasóink is megkedvelik azt az alkalmi beszélgetést, ami bejegyzéseink alatt kommentezés címen fog zajlani”.*¹¹² A könyvtári blogok több helyen leírt jellegzetessége mellett egy különleges szolgáltatást is nyújt a honlap: a Meebo azonnali üzenetküldő szolgáltatás segítségével hétköznapokon 11 és 12 óra között azonnali üzenetkből álló kérdésekre is válaszolnak a könyvtár dolgozói. Ezt a formát még kevesen alkalmazzák, de számíthatunk elterjedésére.

A *JuGyu Gyaksuli Könyvtári Blogját* a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskolájának iskolai könyvtára üzemelteti. (Ebben a könyvtárban dolgozik a már több helyen említett Cs. Bogyó Katalin). A blog célközönsége elsősorban a 10-14 éves korcsoport (de tanárok, felsőoktatási hallgatók és könyvtárosok is), nekik kínálnak híreket, programokat, játékokat és pályázatokat a könyvek, a könyvtár, a kultúra és az internet témakörében.¹¹³ Ezért a bejegyzések stílusa is fiatalos, tegező formájú. A könyvtári blog mellett az intézménynek saját honlapja is van, ezért a további információkkal, pl. használati szabályzattal ott találkozunk, a blogon ezeket nem ismételték meg. A 2007. szeptember 4-én létrehozott blog 31 kategóriába sorolja a postokat, weboldal-ajánló, könyvajánló (a diákok is ajánlanak társaiknak, ezt olvashatjuk az Olvastad már-kategóriával megjelölt postokban), híres írókat, költőket mutat be a Hónap szerzője, jeles napokról szól az Évfordulók.

Az Országos Idegennyelvi Könyvtár Kávészünet című blogját 2007. októberében indította egyik dolgozója, a FIKSZ-nél már említett Paszternák Ádám. A blog címét a XIX. század legfontosabb találkozó- és információcserélő helye, a kávéház ihlette. Az emberek itt gyűltek össze, mesélték el egymásnak élményeiket, esetleg olvasmányokat ajánlottak egymásnak – a blogon a kommentezés ugyanezt a lehetőséget és légkört teremti meg. Külön kategóriát kaptak a Zeneműtárat érintő bejegyzések, a rendezvényekről szóló értesítők, beszámolók, új könyvek, illetve az egyes szolgáltatások rövid igénybevételi útmutatói.

„Bízunk benne, hogy a tanulók, szülők és pedagógusok közötti információáramlás (véleménycsere) egyik hasznos és hatékony eszköze lesz ez az oldal” – hirdeti a gyöngyösi

¹¹² Darvas Tóth Péter: Olvasóink kérték [elektronikus dok.]. URL: <http://egyetemi.klog.hu/?p=5> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

¹¹³ Cs. Bogyó Katalin: Helló Világ! [elektronikus dok.]. URL: <http://jugyu-gyakkonyvtar.klog.hu/2007/09/hello-vilag/> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

székhelyű Kálváriaparti Általános Iskola és Sportiskola könyvtárának blogja.¹¹⁴ A 2007. július 23-i, első bejegyzésben friss iskolai és könyvtári híreket, rövid beszámolókat, fényképeket ígérnek. A legfontosabb linkeket, pl. pályázatokat, volt diákokról szóló információkat, fényképgyűjteményeket, évkönyveket külön siderollba gyűjtötték, így megkönnyítve és meggyorsítva a kereséseket. Érdekes azonban, hogy a linkek között a blogok száma elenyésző, a legtöbb oldalon a blogollokban több másik könyvtári blog is feltűnt, itt egyet sem találtam. Az intézmény azon kevesek közé tartozik, akik a YouTube-ra is feltöltöttek anyagokat.

Ha pedig a YouTube-ról esett szó, az egyik legbuzgóbb videófeltöltő az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár zenei részlege blogjának írója, Zsoldos Marianna, azaz Trinity. Címe: Hangtárnok – eredetileg a könyvtár hírlevelét hívták így, az elnevezést megtartotta a blog is. Nem kisebb küldetéssel indította útjára 2007. október 27-én, mint hogy a hagyományos könyvtári eszközökön túl a jelen technológiai eszközeinek alkalmazásával minél nagyobb közönségnek hozzáférhetővé tegye a zenei információkat.¹¹⁵ S ha igaz a mondás: „zenéről írni annyi, mint építészetről táncolni”, könnyen megérthetjük, hogy ez a műfaj az írás mellett más közlésformákat is kíván. Így nem meglepő, hogy lépten-nyomon képekbe, prezentációkba, beágyazott Youtube-lejátszókbá (különösen a Nap zenéje rovatban), hangfelvételekbe botlunk, s persze nem csupán a komolyzene kedvelői örülhetnek, jelentős mértékben megjelenik a könnyűzene is. A gyűjtemény határai nem jelentenek akadályt, a blog tematikája igen széles, szó esik különféle internetes alkalmazásokról, keresőprogramokról, zenei és filmes adatbázisokról, letölthető kottákról, és ugyanígy megtaláljuk a kategóriák között a különféle műfajokat, mint pl. a rock és metal (Slash külön kategóriát kapott), a retro, a komolyzene, a pop vagy a blues. Az igazi interdiszciplinaritást pedig dr. Petheő István gyermekgyógyász zenéről és személyes véleményekről szóló bejegyzései biztosítják. S természetesen nem maradhatnak el a zenei részleg újdonságai, megemlékezés jeles napokról, továbbá a könyvtár programajánlója. Trinity a szakembereknek is sokat segít, válogatott irodalomjegyzékkel, a használókat a zenei gyűjteményről és szolgáltatásairól szóló írások igazítják el.

Továbbiak a KLOG szerverről, címszavakban:

- a budapesti Berzsényi Dániel Gimnázium könyvtárának blogja (2008. ápr. 24.)

¹¹⁴ Hevesi Mária: Üdvözlét az olvasónak! [elektronikus dok.]. URL: <http://kalvariakt.klog.hu/?p=1> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

¹¹⁵ Zsoldos Marianna: A blogról [elektronikus dok.]. URL: <http://hangtarnok.klog.hu/about/> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

- a szombathelyi Gothard Jenő Általános Iskola könyvtári blogja (2007. október)
 - KonferenciaKlog – tudósítások könyvtári szakmai rendezvényekről (2007. július)
 - Libuntu – szabad szoftverek jegyzéke könyvtári használatra (2008. március)
 - Felsőoktatás és Könyvtár Management (2007. április, ritkán frissül)
 - Polcológia (széles tematikájú liblog élményekről, hírszemplével, 2007. április 2.)
 - Neumann János Általános Iskola könyvtári blogja
 - Dési Huber István Általános Iskola könyvtári blogja (a diákújság folytatásaként is, 2008. november)
 - Kőrösy József Közgazdasági Szakközépiskola blog (2009. január) – a bejegyzések időszaki kiadványok példányainak rövid tartalmát adják
 - Dr. Hetényi Géza Humán SZKI Könyvtárának blogja (2008. január)
- +1: több könyvtáros által írt gasztronómiai blog, ételrecepteket tartalmaz. (konyha.klog.hu, 2008. január)

Egyéb könyvtári blogok máshonnan:

- az ELTE Könyvtártudományi Tanszékének blogja, illetve külön címen a Phd képzésről
- a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár EU Gyűjteményének blogja, javarészt európai vonatkozású hírek, gyűjteményi hírek szemléje (2007. július 13.)
- Tiszaföldvár Ószőlői Fiókkönyvtár és Általános Iskolai Könyvtár blogja (2007. március)
- Veres Péter Gimnázium Könyvtárának blogja (2008. január 9.)
- Szabadhegyi Közoktatási Központ Könyvtárának (Győr) blogja
- A pápai Jókai Mór Városi Könyvtár blogja
- Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium Könyvtárának blogja
- Krúdy Gyula Városi Könyvtár blogja (Várpalota)
- Nemzeti Digitális Adattár blog (2007. január)
- Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium Könyvtárának blogja – kiemelt tanulói részvétellel, létrejöttét egy weblap-készítő pályázatnak köszönheti (2008. október 22.)
- Pataky István Szakközépiskola könyvtári blogja (2007. február)
- NYME Bolyai János Iskola könyvtári blogja (2008. szeptember)
- Győrffy István Általános Iskola könyvtári blogja (2008. március)

- 10+ - az FSZEK Börzsöny utcai könyvtárának tizenéves olvasói által vezetett közös blog, a blog.hu-s kezdetek után jelenleg az FSZEK domainjén fut
- Könyvtáros.com – Mikulás Gábor nagy vihart kavart újságcikke ihlette blog, szerzője Darvas Tóth Péter (2009. február 6.)
- Könyvtár és humor – képek, írások Horváth Péter szerkesztésében (2007. május)

3.3 A könyvtári blogok alkalmazása a tájékoztatásban

Az előbbi felsorolásban láthattuk, hogy mennyire szerteágazó a vezetett liblogok és könyvtári blogok tematikája. Azonban ismét fel kell hívni a figyelmet a blogok legfontosabb tulajdonságára, az interaktivitásra. Bizonyos, érdekesebb bejegyzéseknél akár több száz komment is található, s esetenként ezek a hozzászólások referenzkérdésértékűek a blogot vezető könyvtáros dolgozók felé. A tájékoztatás ilyenkor gyakran túllépi a gyűjteményi kereteket, s a könyvtáros feladatköre hihetetlenül kiszélesedik. Egyfajta általános információszolgáltatóvá válik, s amellet, hogy a felmerülő kérdésekre saját állományából ad választ, más forrásokat (elsődlegesen on-line) is továbbít a használó felé.

Igen nagy a forgalom a Hangtárnok blog 2008. január 22-én kelt, „Itt a farsang” című bejegyzésénél. A postban Trinity azok számára ajánlja fel segítségét, akik farsangi mulatságba keresnek zenéket, esetleg már jelmezötletük is van, és ehhez keresik a leghozzáillőbb muzsikát. A felhívásnak meg is lett az eredménye, a dolgozat írásakor már 110 hozzászólás született. A válaszok legnagyobb része YouTube-tartalmakra mutat, a megadott link pedig közvetlenül a találatához vezet, a forrás így nagyon gyorsan használható – elegendő egyetlen kattintás. Akad olyan link is, mely dalszöveg-adatbázisra hivatkozik, de az egyes zeneszámok előadóinak honlapjai, sőt más blogok bejegyzései is előfordulnak a válaszok között.¹¹⁶

Különösen nagy érdeklődéssel fordulnak a felhasználók – zenei könyvtári blogról lévén szó – a különféle online elérésű kották felé. A blog Kotta kategóriája olyan bejegyzésekre került fel, melyek olyan linkeket tartalmaznak, melyek a felhasználót eljuttatják az interneten fellelhető különféle lejegyzésekhez, kottához, tabulatúrához stb. A bejegyzések között találunk hangszer szerinti, illetve műfaj szerinti csoportosítást. A referenzkérdésre adott válasz ekkor – konkrét kérdés esetén – az adott művet tartalmazza,

¹¹⁶ Zsoldos Marianna: Itt a farsang [elektronikus dok.]. URL: <http://hangtarnok.klog.hu/2008/01/22/itt-a-farsang%E2%80%A6/> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

letölthető formátumban, vagy pedig valamely kereshető adatbázis elérhetőségét adja meg.¹¹⁷

A könyvtárak előtt új lehetőséget nyitott meg a del.icio.us címen elérhető honlap. A címen egy linkgyűjtemény érhető el, melynek működési elve hasonló, mint a böngészők Könyvjelzők menüpontjáé. Ha egy oldal megtetszik a felhasználónak, pár kattintással felveheti könyvjelzői közé. Ennek a technikának hátulütője azonban, hogy csak az adott számítógépen érvényes – ezt küszöböli ki a Delicious. Segítségével egy online felületen gyűjthetünk linkeket, így aztán azok függetlenné válnak az egyes termináloktól. Az utóbbi években – állítja a Delicious hivatalos blogja – egyre több könyvtár és oktatói közösség fedezi fel magának az új technológiát.¹¹⁸ Egy könyvtár esetében pl. felvehetők irodalmi és egyéb adatbázisok, gyakran keresett teljes szövegek, szerzők, könyvkiadók, könyvtárak személyes honlapjai, adattárak vagy éppen a blogok. A linkek ilyen összegyűjtésével és közvetítésével a tájékoztatás teljesen új perspektívái nyílnak meg. De ennek az új perspektívának a részét képezi az Egyetemi Könyvtár blogjánál említett, beépített Meebo-üzenőfal, ahol azonnali üzenetek formájában kapcsolatot lehet teremteni a tájékoztató könyvtárosokkal. A szolgáltatás 2007. január 16-án indult meg, többnyire egy-egy dokumentum meglétét, kölcsönözhetőségét, továbbá a könyvtár általános információit tudakoló felhasználók írtak.¹¹⁹

4. Összefoglalás

2004-ben az év szava a „blog” lett. Akkoriban az egyes nemzetek biblioblogszféráinak többsége még korántsem ért el akkora méreteket, mint manapság, könnyű tehát kikövetkeztetni, hogy nem a könyvtárak miatt jutott el a blog szó ebbe a státusba. Hol van a blognak ekkora ereje? Többen úgy vélik, ott, hogy új életet lehel a társadalmi nyilvánosságba, mégpedig annak ideáltipikus, habermasi értelmezésébe. Az említett típus a XVIII. század végén a kávéházi kultúrával szorosan egybefüggve létezett, hiszen ezek az intézmények voltak a hírekkel, eseményekkel foglalkozó emberek találkozóhelyei, az információáramlás fontos színterei. A tömegkommunikációs eszközök megjelenésével és térhódításával ez a fontos közeg elhalványult, később egészen meg is

¹¹⁷ <http://hangtarnok.klog.hu/category/kotta/>

¹¹⁸ Who says librarians (and teachers) don't like tags [elektronikus dok.]. URL: <http://blog.delicious.com/blog/2008/03/who-says-librarians-and-teachers-dont-like-tags.html> Letöltés ideje: 009. 03. 24.

¹¹⁹ Nádas Eszter: Több, mint 2 hete meebo-zunk! – az első tapasztalatok [elektronikus dok.]. URL: <http://egyetemi.klog.hu/?p=211> Letöltés ideje: 2009. 03. 24.

szűnt. Jelenleg azonban reneszánszát éli, éppen a blogoknak köszönhetően – véli két szakember. Glenn Reynolds és John Hiler úgy gondolják, a blogvilág „vitáktól hangos nemzetközi kávéház” lett. Bár sok ponton, többek között a felhasználók egyenlőségében (a blogok látogatottsága, ismertsége nem azonos), a témák felvetésének gyakoriságában eltér a kettő, néhány esetben mégis a blogoszféra által materializálódhat az ideáltipikus társadalmi nyilvánosság.¹²⁰

A blognak azonban, miként az új technológiák mindegyikének, életciklusa van, ezt „felhajtási ciklus”-nak nevezik. Ez a ciklus öt lépést foglal magába: berobbanás – túlzott várakozások – kiábrándulás – megvilágosodás – termelékenység. Bógel György 2006. április 18-án kelt blogbejegyzésében azt elemzi, hol tart most a blogoszféra, és úgy találja, elindult lefelé a lejtőn.¹²¹ Ha elfogadjuk azt a feltételezést, hogy a 2004-es év jelentette a túlzott várakozások korát, amikor mindenki valamiféle csodában reménykedve blogot indított, és elfogadjuk, amit a Gartner nyomán Bógel állít, akkor azt mondhatjuk, hogy a blogoszféra a harmadik állapotba kezd lépni, azaz a megvilágosodás emelkedőjén jár. A szakasz jellemzője, hogy a kiábrándulást követően az adott technológiával kapcsolatban rájönnek, hogy bár világrengető hatása nem lesz, de néhány területen hatékonyan alkalmazva, jelentős eredményeket lehet vele elérni. És itt jön a képbe a biblioblogoszféra, mint a könyvtári szolgáltatások rendkívül hatékony átalakítója és kiegészítője. A könyvtári és liblogok számának növekedése mutatja, hogy igény van a blogformátumra, igény van az általa hordozott közvetlenségre, az általa biztosított interakcióra, és szükség van arra is, hogy szabadon formálható legyen. Szükség van rá, hogy a könyvtár(os) hallassa a hangját.

Napjaink – sőt a holnap – könyvtárosának olyan szakembernek kell lennie, akinek képesítése két nagy területen ad biztos alapokat. A XXI. századi könyvtári dolgozó egyrészt hagyományos könyvtártani ismereteinek köszönhetően könnyen eligazodik a közgyűjteményekben, ismeri azok szerkezetét és az információkeresés módszerét, másrészt azonban az elektronikus vagy éppen hálózati dokumentumok, információforrások között is hatékonyan tud keresni, ismeri a legjelentősebb adatbázisokat és keresőnyelveket, de ugyanilyen hatékonysággal tud a könyvtári rendszeren túllépve is információt keresni és közvetíteni a legkülönbözőbb területekről. A jövőben ezen a területen célszerű lenne fejleszteni: a könyvtárosok képzésébe egy általános on-line tájékoztatási blokkot is

¹²⁰ Wild Judit: Sok hűhó, miért? A blogok és a társadalmi nyilvánosság [elektronikus dok.]. URL: <http://www.hullamvadasz.hu/index.php3?tanulmany=691&fejezet=1&enciklopedia=1> letöltés ideje: 2009. 03. 24.

¹²¹ Bógel György: Le a völgybe [elektronikus dok.]. URL: <http://www0.kfki.com/hu/blog.php?blogId=541%2319898e51&year=&month=#> letöltés ideje: 2009. 03. 24.

bevonni, melynek keretein belül a hallgatók megismerkednének néhány tudományterület legfontosabb információtáiraival, így növelve a globális tájékozottságot. S persze a blog műfajának bemutatásával el lehetne érni, hogy a felnövekvő könyvtárosgenerációk már a korai években megkedveljék és tudatosan alkalmazzák ezt az eszközt, így vezetve a könyvtári blogalkalmazás technológiáját a „termelékenység fennsíkja” felé.

Felhasznált irodalom

25 Best Blogs 2009 [elektronikus dok.]. URL:

http://www.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,1879276_1879279,00.html

Bemutató-klog.hu / Takács Dániel [elektronikus dok.]. URL:

<https://listserv.niif.hu/pipermail/katalist/2006-October/029941.html>

Blog - Wikipédia, a szabad enciklopédia [elektronikus dok.]. URL:

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Blog>

Blog a könyvtárban – pályázat – „Az év fiatal könyvtárosa 2007” / Buzai Csaba [elektronikus dok.].

URL: http://blog.justhvk.hu/wp-content/uploads/2007/07/blog_es_kvtar.doc

A Blogger története [elektronikus dok.]. URL: <http://www.blogger.com/about>

Blogolásról blogosokkal / Bögel György [elektronikus dok.]. URL:

http://www0.kfki.com/blog_20E118F23A9342AE9F538002B780A6F8.php?year=2005&month=12#

Blogomania : Every day 12.000 new blogs are created : Here's how you can get it on the action / Eric Oatman [elektronikus dok.]. URL:

<http://www.schoollibraryjournal.com/article/CA632382.html>

A blogról / Zsoldos Marianna [elektronikus dok.]. URL: <http://hangtarnok.klog.hu/about/>

Blogs turn 10 – who's the father / Declan McCullagh – Anne Broache [elektronikus dok.]. URL:

http://news.cnet.com/2100-1025_3-6168681.html

„A blog szelep, a blog sziget, a blog játszótér” : aki válaszol Suemátra, Munkanapló, Combfiks / hvg.hu [elektronikus dok.]. URL: <http://hvg.hu/goldenblog/20050727akivalaszol.aspx>

BlogTalk a European Weblog-Conference [elektronikus dok.]. URL: <http://2003.blogtalk.net/>

BlogTalk 2.0: Mission [elektronikus dok.]. URL: <http://2004.blogtalk.net/mission.html>

BlogTalk 2.0: Program [elektronikus dok.]. URL: <http://2004.blogtalk.net/program.html>

BlogTalk 2008 [elektronikus dok.]. URL: <http://blogtalk.net/>

Blogtípusok / hvg.hu [elektronikus dok.]. URL:

<http://hvg.hu/goldenblog/20050518blogtipusok.aspx>.

The BOBs FAQ [elektronikus dok.]. URL:

<http://www.thebobs.com/index.php?l=en&s=1220288458785709FVIGIOSF-NONE>

Boncoljunk énblogot / Proxy [elektronikus dok.]. URL:

http://halozatkereso.blog.hu/2007/03/16/boncoljunk_énblogot

Blogvilág : egy műfaj születése / Bögel György. – Budapest : HVG, 2006

CRM a könyvtárakban / Nagy Nikolett [elektronikus dok.]. URL: <http://nagynikker.klog.hu/?p=57>

e-BOK avagy válogatás a kortárs naplórórk munkáiból / szerk. Monisz, Székely Sarolta, Mancz László [elektronikus dok.]. URL: <http://mek.oszk.hu/06300/06353/06353.pdf>

Egér a levesben... [elektronikus dok.]. URL:
http://www.tujapont.hu/product_info.php?products_id=27496

Felhívás : MKE FITT [elektronikus dok.]. URL: <http://itszekcio.klog.hu/2008/03/17/felhivas/>

Folksonomy / Thomas Vander Wal [elektronikus dok.]. URL:
<http://vanderwal.net/folksonomy.html>

For What It's Worth / Peter Merholz [elektronikus dok.]. URL:
<http://web.archive.org/web/19991013021124/http://peterme.com/index.html>

Golden Blog 2005 [elektronikus dok.]. URL: <http://hvg.hu/hetilap/200536HVGFriss250.aspx>

Goldenblog 2008 [elektronikus dok.]. URL: <http://www.goldenblog.hu/cgi-bin/goldenblog/index.cgi>

Groksoup and the 5th Anniversary of Hosted Blogging / Paul Kedrosky [elektronikus dok.]. URL:
http://paul.kedrosky.com/archives/2004/08/09/groksoup_and_th.html

Hazai blogstatisztika (Miner) [elektronikus dok.]. - URL: <http://miner.hu/statisztika>

Helló Világ / Cs. Bogyó Katalin: [elektronikus dok.]. URL: <http://jugyugyakkonyvtar.klog.hu/2007/09/hello-vilag/>

Hogyan nevezzem a blogom / Varsányi Krisztina Martina [elektronikus dok.]. URL:
http://blogvilag.hu/archives/2009/02/16/Hogyan_nevezzem_a_blogom/

Impresszum (Miner) [elektronikus dok.]. URL: <http://miner.hu/impresszum>

Interkontinentális BLOG avagy A fejelmélet kudarca, egyetemen az indiánusok között / Méhes Krisztián. – Budapest : TT Média, 2006

Itt a farsang / Zsoldos Marianna [elektronikus dok.]. URL:
<http://hangtarnok.klog.hu/2008/01/22/itt-a-farsang%E2%80%A6/>

Kapunyitási pánik [elektronikus dok.]. URL: <http://konyvtar.info/terv/>

KataKer / Paszternák Ádám [elektronikus dok.]. URL: <http://fiksz.klog.hu/112/kataker/>

Képernyőről a nyomdába / Lausek Esther [elektronikus dok.] URL:
<http://www.kreativ.hu/cikk.php?id=23102>

Ki Mikor Mit Hol Hogyan / Darvas Tóth Péter [elektronikus dok.]. URL:
<http://sajto.klog.hu/2007/06/01/hello-vilag/>

Kis magyar könyvtári blogtörténet [elektronikus dok.]. URL:
<http://www.kithirlevel.hu/index.php?oldal=hirlevel&datum=2007.4.4&id=14&ev=2007&szam=14#a11>

A KLOG.hu / Takács Dániel [elektronikus dok.]. URL:
http://www.klog.hu.990.hu/index.php?Itemid=46&id=16&option=com_content&task=blogcategory

Könyvtári blogdivat / Horváth Sándor Domonkos [elektronikus dok.]. URL:
<http://hsd.klog.hu/?p=8>

Könyvtári trendek / Poprády Géza. – In: Könyvtárosok kézikönyve 5. Segédletek. / Horváth Tibor, Papp István. – Budapest : Osiris, 2003.

Le a völgybe / Bögel György [elektronikus dok.]. URL: <http://www0.kfki.com/hu/blog.php?blogId=541%2319898e51&year=&month=#>

LibWorld : library blogging worldwide / Christian Hauschke, Sarah Lohre, Nadine Ullmann [elektronikus dok.]. URL: <http://ek.klog.hu/wp-content/uploads/2009/01/libworld.pdf>

Lopjunk ötletet / Sorsha [elektronikus dok.]. URL: http://konyvtaroskisasszony.freeblog.hu/archives/2003/11/24/Lopjunk_tletet/

Miért bloKK? [elektronikus dok.]. URL: <http://goldenblokk.hvg.hu/2007611.aspx>

Mindent a blogkönyvekről / Pécsi Ferenc [elektronikus dok.]. URL: <http://mediablog.hvg.hu/200916.aspx>

Mission, priority areas, goals [elektronikus dok.]. URL: <http://www.ala.org/ala/aboutala/governance/policymanual/mission.cfm>

Naplópénz, blogbiznisz / Heszler Róbert [elektronikus dok.]. URL: http://www.fn.hu/hetilap/ceg_piac/20090223/naplopenz/

Ninth Annual Weblog Awards: The 2009 Bloggies [elektronikus dok.]. URL: <http://2009.bloggies.com/>

Olvasóink kérték / Darvas Tóth Péter: [elektronikus dok.]. URL: <http://egyetemi.klog.hu/?p=5>

Papírra a blogokkal / Lausek Esther [elektronikus dok.]. URL: http://szivlapat.blog.hu/2008/12/02/papirra_a_blogokkal

Rólám / Kovács Ágnes [elektronikus dok.]. URL: <http://henrietta.klog.hu/rolam/>

RSS - Wikipédia, a szabad enciklopédia [elektronikus dok.]. URL: <http://hu.wikipedia.org/wiki/RSS>

Searchlight for the Blogosphere / Jeremy Caplan [elektronikus dok.]. URL: <http://www.time.com/time/globalbusiness/article/0,9171,1565540,00.html>

Sok hűhó, miért : A blogok és a társadalmi nyilvánosság / Wild Judit [elektronikus dok.]. URL: <http://www.hullamvadasz.hu/index.php3?tanulmany=691&fejezet=1&enciklopedia=1>

Steve Ballmer „Blogging is huge” / Rubel, Steve [elektronikus dok.]. URL: http://www.micropersuasion.com/2004/12/steve_ballmer_b.html

Szeszélyes április / Anima [elektronikus dok.]. URL: <http://anima.klog.hu/2007/04/29/szeszelyes-aprilis/>

Szex, politika és a blogok neuronhálózata / Kiss Bori [elektronikus dok.]. URL: <http://index.hu/tech/net/blog0528>

Üdvözlét az olvasónak / Hevesi Mária [elektronikus dok.]. URL: <http://kalvariakt.klog.hu/?p=1>

Technorati: State of the Blogosphere 2008 [elektronikus dok.]. URL: <http://technorati.com/blogging/state-of-the-blogosphere/>

The use of Weblogs (blogs) by librarians and libraries to disseminate information / Judit Bar-Ilan [elektronikus dok.]. URL: <http://informationr.net/ir/12-4/paper323.html>

Több mint 2 hete meebo-zunk : az első tapasztalatok / Nádás Eszter [elektronikus dok.]. URL: <http://egyetemi.klog.hu/?p=211>

Trackback, pingback megatöbbi [elektronikus dok.]. URL: <http://webmania.cc/trackback-pingback-megatobbi/>

Un panorama de la biblioblogosphere francophone á la fin de 2006 / Marlene Delhaye, Nicolas Morin [elektronikus dok.]. URL: <http://bbf.enssib.fr/consulter/bbf-2007-03-0088-002>

Üdvözlét mindenkinek / Németh Márton [elektronikus dok.]. URL: <http://nemethmarton.klog.hu/2007/04/page/2/>

Weblog Awards [elektronikus dok.]. URL: <http://weblogawards.org/>

Weblogs: a history and perspective / Rebecca Blood [elektronikus dok.].URL: http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html

Who says librarians (and teachers) don't like tags [elektronikus dok.]. URL: <http://blog.delicious.com/blog/2008/03/who-says-librarians-and-teachers-dont-like-tags.html>

Blogjegyzék

10+ - <http://www.fszek.hu/tizplusz/>
Amerikába jöttem... - texasi könyvtáros élmények - <http://texasi.klog.hu/>
Anima - <http://anima.klog.hu/>
Asszisztens képzés - tanfolyami blog (FSZEK) - <http://www.fszek.hu/asszisztens/>
Baár-Madas Könyvtár - <http://bmrkg.klog.hu/>
Bálint Márton Általános - és Középiskola Könyvtára - <http://balinteka.blogspot.com/>
Báró Wesselényi Miklós Városi Könyvtár - <http://kezdikonyvtar.blogspot.com/>
Berzsenyi Dániel Gimnázium Könyvtára - <http://berzsenyi.klog.hu/>
Bod Péter Megyei Könyvtár - <http://konyvtarunk.blogspot.com/>
Bródy Imre Gimnázium Könyvtára - <http://bigkvt.blogspot.com/>
Budai Nagy Antal Gimnázium Könyvtára - <http://bnagkonyvtar.blogspot.com/>
CSBK (Cs. Bogyó Katalin) - <http://csbk.blogspot.com/>
Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete - <http://csmke.klog.hu/>
Cs.P. könyvtári blogja - <http://konyvtarazegeszvilag.freeblog.hu/>
Dési Huber István Általános Iskola könyvtára - <http://desi-szhely.klog.hu/>
Egy orvosi könyvtáros - <http://medlib.klog.hu/>
Élet és Könyvtár (Takács Dániel) - <http://ek.klog.hu/>
Élet – Irodalom – Svédország - <http://melissaofficialis.blogspot.com/>
ELTE BTK KT - <http://harleqin.blogspot.com/>
ELTE Egyetemi Könyvtár - <http://egyetemi.klog.hu/>
ELTE SZHÉK - <http://elteszhek.klog.hu/>
Felsőoktatás és Könyvtár Management - <http://management.klog.hu/>
Fiatals Könyvtár Szemlélet – fiksz dot klog (Paszternák Ádám) - <http://fiksz.klog.hu>
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár EU Gyűjteménye - <http://eufszek.blogspot.com/>
Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára - <http://blog.gevk.hu/>
Gothard Jenő Általános Iskola könyvtára - <http://gothard-szhely.klog.hu/>
Győrffy István Általános Iskola könyvtára - <http://gyorffykvk.klog.hu/>
Hangtárnok (Bródy Sándor Megyei Könyvtár zenei részleg; Zsoldos Marianna) - <http://hangtarnok.klog.hu>
Hargita Megyei Magyar Iskolakönyvtárosok Egyesülete - <http://hriskkonyvtaros.blogspot.com/>
Henrietta (Kovács Ágnes) - <http://henrietta.klog.hu/>
Dr. Hetényi Géza Humán SZKI Könyvtára - <http://hetenyigeza.klog.hu/>
Hogy csinálja ezt egy könyvtáros? (Csámer Iván) - <http://ttklib.elte.hu/hogy/>
HSD (Horváth Sándor Domonkos) - <http://hsd.klog.hu/>
HUNRA-blog (Magyar Olvasástársaság) - <http://hunra.klog.hu/>
Információtudományi és információbrókeri blog - <http://informaciobroker.klog.hu/>
Jog (Horváth Sándor Domonkos) - <http://jog.klog.hu/>
Jókai Mór Városi Könyvtár - <http://jmvk.klog.hu/>
A JuGyu Gyakusli könyvtára - <http://jugyu-gyakkonyvtar.klog.hu/>
Kálváriások könyvtári blogja (Gyöngyös) - <http://kalvariakt.klog.hu/>
Karcagi könyvtárostanárok - <http://karcagkvt.blogspot.com/>
Károlyi Könyvtári Hírmondó - <http://kmspkvt.blogspot.com/>
Kavar a könyvtáros – <http://erika-freeblog.hu>
Kávészünet – Országos Idegennyelvi Könyvtár - <http://oik.klog.hu>
Kincsesből – a Te oldalad (az LMVK Gyermekkönyvtára) - <http://rajongo.lmvk.hu/>
KonferenciaKlog - <http://konferencia.klog.hu>
Könyvtáráépítéset – library architecture (Takács Dániel) - <http://konyvtarepiteszet.klog.hu/>
Könyvtár és humor – <http://humoroskonyvtar.freeblog.hu/>
Könyvtári Napló (Lengyel Menyhért Városi Könyvtár, Balmazújváros) - <http://blog.lmvk.hu/>
Könyvtárportál - <http://konyvtar.hu/>
Könyvtáros.com – <http://www.konyvtaros.com>
Könyvtáros gasztroblog – <http://konyha.klog.hu>
Könyvtárosháza (Justh Zsigmond Városi Könyvtár, Orosháza) <http://blog.justhvk.hu/>
Könyvtároshivatás - <http://konyvtaroshivatas.wordpress.com/>
Könyvtároskissasszony - <http://konyvtaroskissasszony.freeblog.hu/>
Könyvtárosok könyves blogja - <http://www.konyvtaros.net/>
KönyvtárosTanár - <http://konyvtarostanar.klog.hu/>

Könyvtártudomány Phd - <http://konyvtartudomany-phd.blogspot.com/>
Kőrösy József Közgazdasági Szakközépiskola könyvtára - <http://korosy.klog.hu/>
Krúdy Gyula Városi Könyvtár - <http://krudylib.freeblog.hu/>
KSH Könyvtár Könyvajánló - <http://kshkonyvajanlo.blogspot.com/>
Mani Klog x1 - <http://mani.klog.hu>
Marketing és PR a könyvtárakban - <http://marketingprkvt.blogspot.com/>
MEK Hírblog - <http://mekhirek.freeblog.hu/>
Mikes Kelemen Főgimnázium Könyvtára - <http://mikeskonyvtar.blogspot.com/>
MKE FITT - <http://itszekcio.klog.hu/>
MKE Nógrád Megyei Szervezete - <http://mkenmsz.blogspot.com/>
Nem.mondom (Petrovszki Mária) - <http://konyvtaroshaza.freeblog.hu/>
Nemzeti Digitális Adattár - <http://nda.blog.hu/>
Németh Márton könyvtárügyi blogja - <http://nemethmarton.klog.hu>
Neumann János Általános Iskola könyvtára - <http://neumann-szhely.klog.hu/>
NNN (Nagy Nikolett) - <http://nagynikker.klog.hu/>
Nyilvános Könyvtár (Darvas Tóth Péter) – <http://sajto.klog.hu>
NYME Bolyai János Iskola könyvtára - <http://bolyaiblog.blog.hu/>
NYME Regionális Pedagógiai Szolgáltató Központ - <http://pszkkvt.klog.hu/>
Open Library (Koroknai Sándor) - <http://ol.klog.hu/>
Pataky István Szakközépiskola könyvtára - <http://pataky.blogter.hu/>
Polcológia - <http://polcologia.klog.hu/>
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium Könyvtára - <http://rakoczikonnyvtar.blogspot.com/>
Rókusi Általános Iskola Könyvtára - <http://rokusikonnyvtar.freeblog.hu/>
Sonnevend Péter – könyvtári és személyes sorok - <http://peter-sonnevend.com/>
Szabad szoftverek könyvtári használatra (is) - <http://libuntu.klog.hu/>
Szabadhegyi Közoktatási Központ Könyvtára (Győr) - <http://www.1234kn.mlap.hu/?blog>
Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium Könyvtára - <http://szgyakonnyvtar.blog.hu/>
SZOKHE (Szombathelyi Könyvtáros Hallgatók Egyesülete) - <http://szokhe.klog.hu/>
Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium Könyvtára – <http://tamasikonnyvtar.blog.hu/>
Tekintet (Varga Lilla) - <http://tekintet.wordpress.com/>
Tipp (Imecs Ágnes) - <http://tipp.klog.hu/>
Tiszaföldvár Ószőlői Fiókkönyvtár és Általános Iskolai Könyvtár - <http://oszolo.blogter.hu/>
Tiszaföldvár, Városi Könyvtár - <http://tfvkonyvtar.blogspot.com/>
UTCA közösségi katalógus – <http://utca.klog.hu>
Városi Iskolai és Gyermekkönyvtár (Jászfényszaru) - <http://blog.jaszfenyszarusuli.hu/>
Veres Péter Gimnázium Könyvtára - <http://vpgkt.blog.hu/>
VKI Mátyás Király Utcai Általános Iskola Könyvtára - <http://iskolakonyvtar.blogspot.com/>

Névmutató

Anima.....	28
Balmer, Steve	5
Bán Csaba	20
Barger, John	8
Bar-Ilan, Judit.....	21
Barrett, Cameron	8
Berners-Lee, Tim.....	8
Bialkó László Gergő	20
Blood, Rebecca.....	8
Bondor Erika	31
Bogyó Katalin, Cs.....	26, 31-33
Bögel György, dr.	4-5, 19, 38
Broache, Anne	8
Bujdosó Bori	6
Buzai Csaba.....	22
Buzinkay, Mark	23
Caplan, Jeremy	10
Carver, Blake.....	24
Combfix	2
Csámer Iván.....	30
Cs. Bogyó Katalin <i>lásd</i> Bogyó Katalin, Cs.....	
Darvas Tóth Péter	30, 33, 36
Delhaye, Marlene.....	23
Dobó Mátyás	4-5
Eaton, Brigitte	8
Gantner Ádám	20
Garrett, Jesse James	8
Gorman, Michael	3
Gyurcsány Ferenc	20
Hauschke, Christian.....	21, 23-24
Heszler Róbert.....	10, 13
Hevesi Mária	34
Hiler, John	38
Horváth Péter.....	36
Horváth Sándor Domonkos.....	27, 30-31
Imecs Ágnes	30
Kármán Irén.....	19
Kedrosky, Paul	9
Kiss Anna	31
Kiss Bori	15
Kiszl Péter, dr.	28
Koroknai Sándor.....	26-27
Kovács Ágnes (Henrietta).....	27, 30
Lausek Esther	19-20
Lee, Abby.....	20
Leiva, Javier	22
Levine, Jenny	21, 24

Lohre, Sarah	21, 23
Malda, Rob	8
Mani	25, 27
Matolcsi Zoltán.....	27
McCullagh, Declan.....	8
Megyeri Nikolett	19
Méhes Krisztián.....	19
Melissa	29
Merényi Dániel.....	20
Merholz, Peter	8
Mikulás Gábor.....	36
Morin, Nicolas.....	23
Molnár Csaba	27
Nádas Eszter	37
Nagy Nikolett	31
Németh Márton.....	27, 29
Oatman, Eric.....	2
Ojiro, Koichi.....	24
Oros Sándor.....	32
Paszternák Ádám	25, 27, 29, 33
Pécsi Ferenc.....	19
Petrovszki Mária.....	25
Pintér Róbert	5
Poprády Géza	3
Prillinger, Horst	23
Proxy	7
Reynolds, Glenn	38
Rubel, Steve	5
Szántó Balázs	5
Sonnevend Péter	26
Sorsha.....	25
Spiegelmann Laura	20
Steklács János.....	32
Stephens, Michael.....	24
Takács Dániel.....	25, 27-28
Ullmann, Nadine.....	21, 23
Vander Wal, Thomas	6
Varsányi Krisztina Martina	12, 19
Varga Lilla	25
Vincze Zita	19
Weinberger, David.....	15-16
West, Jessamyn	24
Wild Judit	38
Winer, Dave	5, 8
Zsoldos Marianna (Trinity)	34, 36